

Comhairliúchán ar an gCód Dréachtaithe maidir le
Cumarsáidí Tráchtála Ginearálta - Údarás Craolacháin
na hÉireann

Ráiteas Torthaí

Údarás Craolacháin na hÉireann

Márta 2017

Ábhar

1. Réamhrá	3
2. Bunús agus Cúlra Reachtach	3
3. An Comhairliúchán	4
4. Torthaí Comhairliúcháin	6
4.1 Réamhrá.....	7
4.2 Sainmhínte Ginearálta agus Eisiamh	8
4.3 Prionsabail an Chóid	12
4.4 Cumarsáidí nach bhfuil ceadaithe	13
4.5 Rialacha a bhaineann le gach Cumarsáid Tráchtála.....	13
4.6 Fógraíocht agus Teilishiopadóireacht	14
4.7 Teicnící Fógraíochta ar Scáileán Roinnte, Idirghníomhacha agus Fíorúla	14
4.8 Urraíocht ar an Teilifís, Comórtais san áireamh, agus	15
4.9 Urraíocht ar an Raidió, Comórtais san áireamh	15
4.10 Suíomh Táirgí	17
4.11 Alcól	19
4.12 Earraí Míochaine agus Gléasanna Leighis	21
4.13 Cóireálacha agus Seirbhísí Leighis, an tsíciatracht, an tsíciteiripe agus an chomhairleoireacht san áireamh	22
4.14 Cóireálacha Cosmaideacha, Táirgí agus Seirbhísí	22
4.15 Hiopnóis, Hipniteiripe agus seirbhísí cosúil leo	23
4.16 Bia, Cothúchán agus Sláinte	23
4.17 Cóireálacha, Táirgí agus Seirbhísí Tanúcháin	24
4.18 Áiseanna chun stop a chur le Tobac a Chaitheamh.....	24
4.19 Seirbhísí agus Táirgí Airgeadais	24
4.20 Gealltóireacht	25
4.21 Seirbhísí Teileachumarsáide ar Ard-Ráta	27
4.22 Daoine Feasa, Seirbhísí Síceacha, srl.....	27
Aguisín 1: Cód Ginearálta maidir le Cumarsáid Tráchtála d'Údarás Craolacháin na hÉireann (Márta 2017)	28

1. Réamhrá

Rinne Údarás Craolacháin na hÉireann athbhreithniú ar a Chód Ghinearálta maidir le Cumarsáid Tráchtála ('Cód') i ndiaidh athbhreithniú reachtúil ar éifeacht an Chóid agus comhairliúchán poiblí ar Chód athbhreithnithe dréachtaithe. Soláthraíonn an doiciméad seo na torthaí ón gcomhairliúchán, ag cur síos ar na hathruithe déanta ar an gCód dréachtaithe, a bhí bunaithe ar na haighneachtaí a fuair Údarás Craolacháin na hÉireann le linn an chomhairliúcháin.

Déanann an chéad chuid eile cur síos ar bhunús reachtach an Chóid agus ar an athbhreithniú reachtúil d'éifeacht an Chóid, a chríochnaigh Údarás Craolacháin na hÉireann sa bhliain 2015. Ina dhiaidh seo tá imlíne ar an gcomhairliúchán poiblí a thug Údarás Craolacháin na hÉireann faoi ar Chód dréachtaithe a ullmhaíodh i ndiaidh an athbhreithnithe reachtúla. Mar thagairt, tá an tuairisc ar an athbhreithniú reachtúil agus ar an gCód dréachtaithe ar fáil ar www.bai.ie. Déanann an chuid dheireannach den doiciméad seo cur síos ar thorthaí an chomhairliúcháin, lena n-áirítear breithniú and cinnedd Údarás Craolacháin na hÉireann maidir leis na haighneachtaí agus na smaointe de chuid na bpáirtithe leasmhara. Tá an chuid seo roinnte i bhfo-ranna a leanann struchtúr an Chóid dheireannaigh, agus atá curtha san áireamh in Aguisín 1.

2. Bunús agus Cúlra Reachtach

Ullmhaíonn agus foilsíonn Údarás Craolacháin na hÉireann cóid chraolacháin do chraoltóirí, de réir an dlí. Tosaíodh ar Chód Ginearálta maidir le Cumarsáid Tráchtála d'Údarás Craolacháin na hÉireann sa bhliain 2010 chun rialú a dhéanamh ar fhógraíocht, urraíocht, suíomh táirgí agus cineálacha eile cumarsáid tráchtála ar sheirbhísí chraolacháin na hÉireann. ¹Baineann an Cód le gach craoltóir faoi dhlínse na hÉireann agus tagann sé in áit Cód Fógraíochta Ginearálta de chuid Choimisiún Craolacháin na hÉireann².

Cuireann an Cód an reacht in iúl, go háirithe na riachtanais i ranna 42 (2) (h) agus (j) den Acht Craolacháin ('an tAcht'), mar a leagtar amach thíos. Ba cheart go n-aontódh an Cód leis na forálacha sa Treoir um Sheirbhísí Meán Closamhairc de chuid an Aontais Eorpaigh.

42 (2) *Forálann na cóid chraolacháin an méid seo -*

(h) maidir le fógraíocht, bunábhar teilishiopadóireachta, urraíocht agus cineálacha eile cuir chun cinn tráchtála a úsáidtear in aon seirbhís craolacháin, seachas fógraíocht agus gníomhaíochtaí eile mar adúradh a thagan faoi réim mhír (g), go ndéanfaidh sí leasanna an lucht féachana nó an lucht éisteachta a chosaint,

(j) do na cúrsaí a fhorálaítear sna Caibidilí IIA, IV agus V de Threoir na Comhairle. ³

¹ Sa bhliain 2011, nuashonraíodh an Cód chun cinneadh Údarás Craolacháin na hÉireann a chuimsiú chun suíomh táirgí a cheadú tar éis don Treoir um Sheirbhísí Meán Closamhairc an AE a bheith ann. Faoin Treoir Eorpach roimhe seo, Teilifís Gan Teorainn, níor ceadaíodh suíomh táirgí. Rinneadh nua-shonrú ar an gCód arís, sa bhliain 2013, chun rialacha nua Údarás Craolacháin na hÉireann a léiriú maidir le bolscaireacht ar bhia le sail ard, salann agus siúcra (bia HFSS). D'éirigh na rialacha nua as i gcomhthéacs an athbhreithnithe ar chóid eile de chuid an Údarás, an Cód maidir le Cumarsáid Tráchtála do Leanáí.

² In áit Coimisiún Craoltóireachta na hÉireann (BC) tháinig ann d'Údarás Craolacháin na hÉireann i ndiaidh achtú ar an Acht Craolacháin 2009.

³Ciallaíonn 'Treoir Comhairle' Treoir Comhairle 89/552/EEC den 3 Deireadh Fómhair 1989 ar chomhordnú forálacha áirithe leagtha síos ag an dlí, rialachán nó gníomh riaracháin i mBallstáit maidir le gníomhaíochtaí craoltóireachta teilifíse mar atá leasaithe ag Treoir 97/36/EC den Pharlaimint Eorpach agus den Chomhairle ar an 30 Meitheamh 1997 agus ag Treoir 2007/65/EC de Pharlaimint na hEorpa agus den Chomhairle ar an 11

Ceann de phríomhchuspóirí Chód Údarás Craolacháin na hÉireann is ea a aidhmeanna straitéiseacha a bhaint amach "chun tuiscint agus rannpháirtíocht an phobail a bhaint amach i dtírdhreach meán atá de shíor ag forbairt" agus "rialú a dhéanamh chun rannóg chraolacháin fhreagrach a bhaint amach" i Ráiteas Straitéiseach Údarás Craolacháin na hÉireann 2017-2019.

Cuireann Roinn 45 (3) den Acht dualgas ar Údarás Craolacháin na hÉireann athbhreithniú a dhéanamh ar an gCód gach ceithre bliana agus athbhreithniú a chur isteach chuig an Aire Cumarsáide, Gníomhaithe ar son na hAeráide & Comhshaoil.⁴ Tosaíodh obair ar an athbhreithniú reachtúil sa bhliain 2014 ina raibh athbhreithniú ar shonraí reatha Údarás Craolacháin na hÉireann, athbhreithniú oibríochtúil ar éifeacht agus tionchar an Chóid agus athbhreithniú dlínseach agus dlíthiúil ar an gCód. Thug Ipsos MRBI faoin athbhreithniú oibríochtúil agus rinneadh dearadh air chun tuairimí na bpáirtithe leasmhara uile a chur san áireamh ar éifeachtúlacht an Chóid, go háirithe lucht féachana, fógróirí agus craoltóirí. De bharr go léiríonn eilimintí go leor den Chód forálacha san AVMSD, d'fhéach an t-athbhreithniú dlínseach agus dlíthiúil ar threonna i dtíortha Eorpacha eile agus d'aithin sé réimsí a d'fhéadfaí a chur san áireamh agus an Cód á athbhreithniú. Rinneadh seo ag sainchomhairleoirí neamhspleácha, Miha Kriselj agus Deirdre Kevin. Críochnaíodh an *Tuairisc ar Éifeacht an Chóid Ghinearálta maidir le Cumarsáid Tráchtála 2010* in Aibreán na bliana 2015 agus cuireadh os comhair Thithe an Oireachtais é ag an Aire Cumarsáide, Fuinnimh agus Acmhainní Nádúrtha ar an 7 Deireadh Fómhair 2015.⁵

Rinne an tuairisc amach go raibh an Cód éifeachtach agus go raibh sé ag baint a chuspóirí amach. Bhain sé riachtanais reachtaíocht náisiúnta agus idirnáisiúnta amach agus go ginearálta, thacaigh na páirtithe leasmhara leis. Ina dhiaidh sin is uile, tháinig an tuairisc ar an tuairim go mbainfeadh réimsí áirithe den Chód leas as a thuilleadh tuisceana agus mionathruithe. Go príomha, bhain siad seo leis an méid a leanas:

- rialacha urraíochta, go háirithe mar a bhaineann siad leis an raidió,
- mian ó chraoltóirí do shoiléireacht agus treorú níos mó ar rialacha do tháirgí agus seirbhísí ar leith, m.sh. r-thoitíní agus seirbhísí gealltóireachta. agus
- an póintinseal chun go mbeadh tuilleadh feachtas phoiblí agus rannpháirtíocht phoiblí leis an gCod.

Eolach de bharr thorthaí na tuairisce, d'ullmhaigh Údarás Craolacháin na hÉireann Cód Ginearálta maidir le Cumarsáid Tráchtála, dreacht athbhreithnithe, agus tugadh seo do chomhairliúchán poiblí, de réir Roinn 44 (1) den Acht.

3. An Comhairliúchán

Láinseáladh an comhairliúchán poiblí ar Chód dréachtaithe Údarás Craolacháin na hÉireann ar an 26 Iúil 2016 agus mhair sé 8 seachtaine, ag dúnadh ar an 20 Meán Fómhair 2016. D'ullmhaigh Údarás Craolacháin na hÉireann doiciméad comhairliúcháin, ina raibh an Cód dréachtaithe é féin, eolas ar athruithe molta don Chód, ceisteanna do na páirtithe leasmhara faoi na hathruithe sin agus treoracha

Nollaig 2007. Tugadh leagan níos simplíthe agus códaithe de na Treoracha seo sa bhliain 2010: an Treoir um Sheirbhísí Meán Closamhairc 2010/13/EU.

⁴ Roimhe seo, an tAire Cumarsáide, Fuinnimh agus Acmhainní Nádúrtha, roimh an Olltoghchán 2016.

⁵ Tá na tuairiscí taighde ón MRBI agus Miha Kriselj agus Deirdre Kevin agus an Tuairisc ar an Éifeacht den Chód Ginearálta do Chumarsáid Tráchtála de chuid Údarás Craolacháin na hÉireann (2010) ar fáil ar www.bai.ie.

ar an tslí le haighneacht a dhéanamh. Ar an lá lánseála, cuireadh an doiciméad comhairliúcháin ar fáil chun é a léamh nó a íoslódáil ó láithreán Gréasáin Údarás Craolacháin na hÉireann agus seoladh chuig níos mó ná 200 páirtí leasmhar é de chuid Údarás Craolacháin na hÉireann. Cuireadh leagan béil ar fáil dóibh siúd faoi lagú radhairc agus d'fhéadfaí leaganacha Braille a fháil ach sin a iarraidh.

Ar an lá lánseála bhí seisiún eolais leis an bpreas agus cur i láthair do pháirtithe leasmhara a fuair cuireadh. Cuireadh fógra faoi i nuachtán náisiúnta, de réir an Achta. Rinne Údarás Craolacháin na hÉireann fógraíocht ar líne agus feachtas íoctha ar na meáin shóisialta chun feachtas den Chód dréachtaithe agus de na hathruithe molta dó a ardú agus cuireadh a thabhairt d'aighneachtaí ón phobal.

Tríd is tríd, bhí rannpháirtíocht mhaith ó na páirtithe leasmhara leis an gCód dréachtaithe le linn an chomhairliúcháin agus fuair Údarás Craolacháin na hÉireann aighneachtaí agus ionchur d'ardchaighdeán. Chomh maith le haighneachtaí scríofa, bhuail Údarás Craolacháin na hÉireann le páirtithe leasmhara roghnaithe chun a dtuairimí ar an gCód dréachtaithe a phlé agus chuaigh sé i gcomhairle le Coiste Comhlíonta Údarás Craolacháin na hÉireann⁶ agus foireann chomhlíonta chun cúrsaí imní maidir len é a chur i bhfeidhm a phlé. Faoin dáta deiridh, fuair Údarás Craolacháin na hÉireann 25 aighneacht scríofa agus bhuail sé le 6 páirtí leasmhara, a rinne ionadaíocht ar mheascán craoltóirí, fógróirí, eagraíochtaí tionscail, grúpaí sochaí sibhialta, coirp phoiblí agus indibhidiúil, mar seo a leanas:

Aighneachtaí Scríofa	
1	Gníomhú ar Alcól in Éirinn (AAI)
2	Cumann Fógróirí na hÉireann
3	Grúpa Dlí um Bheathú Leanaí in Éirinn (BFLGI)
4	Betway
5	Banc Ceannais na hÉireann
6	Cumann Tomhaltóirí na hÉireann (CAI)
7	An Roinn Dlí agus Cirt agus Comhionannais
8	Cumann Teaghlaigh agus na Meáin (FMA)
9	Cumann Cearbhachais agus Fóillíochta na hÉireann (GLA)
10	Geoghegan, Éamonn
11	Gilmartin, Padraic
12	Feidhmeannacht na Seirbhíse Sláinte (HSE) - Oifig um Chur Chun Cinn agus Feabhsú Sláinte
13	IBEC (ABFI)
14	Craoltóirí Neamhspleácha na hÉireann (IBI)
15	Institiúid Sláinte Phoibí na hÉireann (IPH)
16	Cumann Croí na hÉireann (IHF)
17	Eagraíocht Leighis na hÉireann (IMO)
18	Cumann na hÉireann um Chosaint Leanaí (ISPCC)
19	Kaul, Tadgh
20	Ombudsman ar son Oifig na Leanaí (OCO)
21	Coláiste Ríoga Dochtúirí na hÉireann (RCPI)
22	RTÉ
23	TV3

⁶ Tá an Coiste Comhlíonta freagrach as monatóireacht agus cur i bhfeidhm comhlíonta, fiosrú ar ghearáin agus líon feidhmeanna tuairisceoireachta. Tá ochtar ball ag an gcoistel ceathrar atá ceaptha ag an Rialtas ar ainmiú an Aire, an ceathrar eile ceaptha ag an Údarás, ina bhfuil dhá bhall den Údarás agus dhá bhall d'Fheidhmeannacht Údarás Craolacháin na hÉireann.

24	UTV Éireann
25	Grúpa gan Sreang Éireann

Cruinnithe Comhairliúcháin le Páirtithe Leasmhara	
1	Gníomhú ar Alcól in Éirinn
2	An Roinn Dí agus Cirt agus Comhionannais
3	Údarás Rialaitheach Táirgí Sláinte (HPRA)
4	Craoltóirí Neamhspleácha na hÉireann (IBI)
5	Urban Media Ireland
6	Wireless Group Ireland

4. Torthaí Comhairliúcháin

Chuir beagnach gach páirtí leasmhar a sástacht i iúl leis an gCód dréachtaithe, le haighneacht amháin ag tabhairt faoi deara go raibh an chothromaíocht cheart ag an gCód chun cead a thabhairt do chraoltóirí cumarsáid tráchtála a ofráil agus ag an am céanna ag cosaint an lucht féachana, go háirithe na leanaí. Cuireadh fáilte roimh shonraí breise i réimsí áirithe den Chód, m.sh. Bia, Cothú agus Sláinte. Bhain an t-aiseolas agus na hathruithe molta ba mhó sna réimsí sin den Chód a bhain le hUrraíocht agus rialacha alcóil. Bhí aighneachtaí ó pháirtithe leasmhara chomh maith maidir le heisiamh don Chód, na rialacha do sheirbhísí agus táirgí tráchtála, rialacha gealltóireachta agus do ranna an Chóid a bhaineann le táirgí míochaine agus gléasanna leighis; cóireálacha agus seirbhísí leighis; táirgí, cóireálacha agus seirbhísí cosmaideacha; agus, hiopnóis agus hipniteiripe.

Níl roinnt ábhar imní a d'ardaigh páirtithe leasmhara faoi scóip an Chóid de réir mar a bhaineann siad leis an bpróiseas gearáin, rialú ábhar an chláir, rialú ar líne agus imréiteach chóipe. Ina theannta sin, bhí roinnt ábhar imní a thiteann amach as cúram Údarás Craolacháin na hÉireann scrúdaithe san athbhreithniú ar an gCód, mar shampla, aighneachtaí chun cosc a chur ar RTÉ as fógraíocht díolacháin ag am athchraolú cláracha agus tús a chur le riachtanais íosmhéide d'fhógraíocht as Gaeilge. Sa deireadh thiar, tugadh faoi deara sa doiciméad comhairliúcháin go gcuirfeadh san áireamh cúrsaí a bhaineann le bia le sail ard, salann agus siúcra (HFSS) mar chuid den athbhreithniú atá le teacht ar an gCód maidir le *Cumarsáid Tráchtála do Leanáí de chuid Údarás Craolacháin na hÉireann*. Chuir líon páirtithe leasmhara tuairimí láidre in iúl ar na cúrsaí seo agus féachfar orthu seo i gcomhthéacs an athbhreithnithe ar an gCód do Leanáí, ach níl na rialacha cuíthe sa Chód seo athraithe ag an bpointe seo.

Leagann an chéad chuid eile den doiciméad seo tuairimí agus aighneachtaí ó pháirtithe leasmhara agus breithniú agus cinntí Údarás Craolacháin na hÉireann ina leith. Mar thagairt éasca, leanann na ranna seo struchtúr an Chóid dheireannaigh:

1. Réamhrá
2. Sainmhínte Ginearálta agus Eisiamh
3. Prionsabail an Chóid
4. Cumarsáid Tráchtála Neamhcheadaithe
5. Rialacha a bhaineann le gach Cumarsáid Tráchtála
6. Fógraíocht agus Teilishiopadóireacht
7. Teicnící Fógraíochta ar Scáileán Roinnte, Idirghníomhacha agus Fíorúla
8. Urraíocht ar an Teilifís, Comórtais san áireamh

9. Urraíocht ar an Raidió, Comórtais san áireamh
10. Suíomh Táirgí
11. Alcól
12. Earraí Míochaine agus Gléasanna Leighis
13. Cóireálacha agus Seirbhísí Leighus, an tsíciatracht, an tsíciteiripe agus an chomhairleoireacht san áireamh
14. Cóireálacha Cosmaideacha, Táirgí agus Seirbhísí
15. Hipnóis, Hipniteiripe agus seirbhísí cosúil leo
16. Bia, Cothúchán agus Sláinte
17. Cóireálacha, Táirgí agus Seirbhísí Tanúcháin
18. Gléasanna chun cuidiú le caitheamh tobac a stopadh
19. Táirgí agus Seirbhísí Tráchtála
20. Gealltóireacht
21. Seirbhísí Teileachumarsáide ar Ard-Ráta
22. Daoine Feasa, Seirbhísí Síceacha, srl

4.1 Réamhrá

Leagann an Réamhrá amach an bunús reachtúil don Chód Ginearálta maidir le Cumarsáid Tráchtála agus an méid ar mian leis a bhaint amach do chraoltóirí, an lucht féachana, éisteoirí agus an pobal i gcoitinne. Istigh leis an Réamhrá tá na foranna seo a leanas:

- Bunús Reachtúil
- Cuspóirí an Chóid
- Ag Comhlíonadh leis an gCód seo
- Ag Comhlíonadh le Reachtaíocht Chúí agus Códanna Cuíthe ó Údaráis eile
- An Ceart chun Gearáin
- Conas Gearán a dhéanamh
- Conas a mheasfaidh Údarás Craolacháin na hÉireann Gearáin
- Scóip agus Dlíne
- Treoir ar an gCód do Chraoltóirí
- Dáta Éifeachtach

Go ginearálta, bhí páirtithe leasmhara sásta leis an gcuid seo den Chód agus bhí roinnt athruithe a moladh. Mhol an tOmbudsman d'Oifig na Leanaí (OCO) athrú beag don fho-roinn 'Ag Comhlíonadh le Reachtaíocht Chúí agus Códanna ó Údaráis eile' chun tagairt a chur san áireamh do reachtaíocht idirnáisiúnta agus do liosta na reachtaíochta ag Aguisín a Ceathair den Chód chun tagairt a chur san áireamh do aChairt an Aontais Eorpaigh um Chearta Bunúsacha agus Coinbhinsiún na Náisiún Aontaithe ar Chearta Leanaí. Bhí Údarás Craolacháin na hÉireann sásta leis na míreanna breise seo agus tá siad curtha san áireamh sa Chód deiridh.

Mhol an ISPCC agus Coláiste Ríoga Dochtúirí na hÉireann go soiléirítear próiseas Údarás Craolacháin na hÉireann chun freagra a dhéanamh as neamhchomhlíonadh agus go dtugtar cuntas dó taobh istigh den Chód. Mhol an tInstitiúid um Shláinte Phoiblí in Éirinn (IPH) go mbeadh sé cabhrach an gaol a shoiléiriú le *Polasaí Údarás Craolacháin na hÉireann maidir le Comhlíonadh agus Cur i bhFeidhm 2014*. Bunaithe air seo, cuireadh an téacs seo a leanas leis an bhfo-roinn 'Conas a mheasfaidh Údarás Craolacháin na hÉireann Gearáin':

"Foilseofar gach gearán a thugann Údarás Craolacháin na hÉireann breith air ar láithreán gréasáin an Údaráis, seachas nuair nach feiliúnach sin a dhéanamh. Nuair a sheastar le gearán, san iomlán nó i bpáirt, craolfaidh an craoltóir i gceist cinneadh Údarás Craolacháin na hÉireann mura bhfuil sé mífheiliúnach sin a dhéanamh. Cuirtear síos ar mhodhanna agus cur chuige Údarás Craolacháin na hÉireann chun déileáil le háisc neamhchomhlíonta ag craoltóirí i bPolasaí Údarás Craolacháin na hÉireann maidir le Comhlíonadh agus Cur i bhFeidhm, atá ar fáil chomh maith ar www.bai.ie."

Sa deireadh, ba é tuairim an Cumann Teaghlaigh agus na Meán (FMA) ná cé gur aidhm dhearfach í an chéad chuspóir do chumarsáid tráchtála a bheith "dlíthiúil, macánta, fírinneach, uasal agus leasa an lucht féachana a chosaint" ní théann sé fada go leor. Mhol an FMA gur cheart don chuspóir seo leasa na ndaoine uile a chosaint, ní díreach iad siúd a d'fhéadfadh a bheith mar an lucht féachana ag tráth áirithe. Síolraíonn an téarma "cosnaíonn leasa an lucht féachana" ó roinn 42(2)(h) den Acht Craolacháin 2009, bunaíonn an fhoráil den Acht riachtanas don Chód. Macallaíonn foclaíocht na haidhme seo cuspóir an Chóid mar a chuirtear in iúl sa reacht. Tá Údarás Craolacháin na hÉireann den tuairim nár cheart an fhoclaíocht seo a leasú, mar sin, fanann an cuspóir sa Chód deiridh gan athrú.

4.2 Sainmhínte Ginearálta agus Eisiamh

Sainmhíneann an roinn seo na téarmaí coitianta a úsáidtear tríd an gCód. Leagann sé amach freisin an cineál ábhar nach mbaineann le méid nóiméid na fógraíochta agus an t-ábhar atá fágtha amach ón Chód seo.

Síolraíonn go leor de na sainmhínte agus eisiamh ón Treoir AE maidir le Seirbhísí Meán Closamhairc (AVMSD) agus an tAcht Craolacháin 2009 agus bhí na páirtithe leasmhara sásta don chuid is mó leo. Mar sin féin, d'ardaigh páirtithe leasmhara roinnt ábhar imní le gnéithe áirithe de na sainmhínte agus eisiamh, a bhaineann le sainmhínte ar 'Cláir do Leanaí', 'Urraíocht' agus 'Suíomh Táirgí', agus an chaoi a raibh an Cód ag caitheamh le tréilíir agus bolscaireachtaí. Féachtar orthu seo níos mó thíos.

Sainmhíniú ar Chláir do Leanaí

Shoiléirigh Gníomhú ar Alcól in Éirinn (AAI) go raibh líon téarmaí agus frásaí difriúla a úsáideadh sa Chód bainteach le leanaí agus cláracha do leanaí. Mhol an AAI go mbainfeadh an Cód tairbhe as soiléireacht ní ba mhó ach na téarmaí a úsáidtear a shainmhíniú agus frásaíocht leanúnach a úsáid sna rialacha cuíthe. Cuireadh sainmhíniú le cláracha do leanaí sa roinn seo, ag síolrú as an sainmhíniú a úsáideadh i gCód Ginearálta maidir le Cumarsáid Tráchtála do Leanaí. Nuair is cuí, nuashonraíodh rialacha tríd an Chód chun tagairt a dhéanamh don sainmhíniú seo. Ina theannta sin, tháinig an frása "dírithe ar leanaí amháin nó go príomha ar leanaí" na frásaí seo a leanas: "ag baint go háirithe le leanaí", "beartaithe go príomha do leanaí, idir lucht féachana nó éisteachta" agus "é a bheith suimiúil do leanaí".

Sainmhínte ar Urraíocht agus Suíomh Táirgí

Sa chomhairliúchán, chuir Cumann Tomhaltóirí na hÉireann an tuairim in iúl go bhféadfadh an sainmhíniú ar shuíomh táirgí agus urraíocht a bheith níos soiléire agus mhol siad go bhféadfaí cuid den téacs míniúcháin a úsáideadh sa chomhairliúchán a chur san áireamh chun seo a bhaint amach. Cuireadh an téacs i gcló iodálach seo a leanas le sainmhínte ar urraíocht agus suíomh táirgí chun tuilleadh soiléireacht a sholáthar ar an idirdhealú eatarthu.⁷

⁷ Tarraingíonn Riail 8.3 san roinn urraíochta den Chód ó na sainmhínte seo agus mar sin leasaíodh an riail seo freisin le foclaíocht cosúil leis.

Urraíocht: "Is féidir le fógraí nó tagairtí urraíochta a thaispeáint le linn an chláir ach ní féidir iad a chur mar chuid den phlota nó reacaireacht, *is é sin, tá siad teoranta d'fhógraí ag fógrú an tsocrúcháin urraíochta (m.sh. "urraithe ag", "ag teacht chugaibh ó", srl.) agus fógraí do chomórtais uarraithe*. Tagairtí do tháirge nó seirbhís atá tógtha isteach i ngníomh an chláir, sin suíomh táirgí, áit a bhuaileann a léithéid de thagairtí leis na sainmhínithe ar shuíomh táirgí nó prapa íochta."

Suíomh Táirgí: *"Is éard is suíomh táirgí ann taispeáint lógó nó branda in ábhar an chláir (agus taobh amuigh de fógraí nó tagairtí urraíochta) má bhaineann sé amach an sainmhíniú ar shuíomh táirgí."*

Le linn an chomhairliúcháin, tharraing Údarás Craolacháin na hÉireann aird na bpáirtithe leasmhara ar dhá athrú molta maidir le sainmhíniú agus tuiscint ar shuíomh táirgí mar seo a leanas:

- Bheadh táirgí agus seirbhísí nach bhfuil luach ard acu agus atá curtha ar chlár saor in aisce mar eagarthóireacht agus ní urraíocht, agus,
- Ní bheadh aon tairseacht airgid shoiléir ann do 'luach ard', mar bheadh sé le dearbhú ag Údarás Craolacháin na hÉireann agus an Coiste Comhlíonta ar bhunús gach cás agus breithniú á thabhairt ar ghearáin.

Ní raibh tada le rá ag aon aighneachtaí ó na páirtithe leasmhara maidir leis na haighneachtaí seo, rud a thugann le fios gur ábhar le cur i bhfeidhm iad na cúrsaí seo go príomha d'Údarás Craolacháin na hÉireann.

Maidir leis an gcéad mholadh, tá roinnt imní ann go dtiocfadh bearna as sa rialachán, cuir i gcás, go bhféadfadh le táirgí agus seirbhísí i gclár a bheith ann nach mórán de luach iad, a bheith mar chumarsáid tráchtála ach nach dtiocfadh siad taobh istigh de scóp an Chód. Cuireadh an téacs i gcló iodálach seo a leanas leis an sainmhíniú ar shuíomh táirgí chun cosaint a thabhairt ina aghaidh:

"Ní suíomh táirgí é táirgí agus seirbhísí a bheith mar chuid de chlár teilifíse saor in aisce, agus nuair **nach** luach suntasach na táirgí agus seirbhísí seo taobh istigh d'eipeasóid sceidailithe amháin de chlár. *Mar sin féin, nuair atá an chuid seo le táirgí agus seirbhísí feiceálach gan chúis, nach eagarthóireacht agus fáth maith leis agus/nó d'fhéadfaí feachaint air mar chumarsáid tráchtála, is féidir leis an Údarás brath ar fhorálacha an Chóid seo a dhícheadaíonn cumarsáid tráchtála folaitheach.*"

Baineann ábhar imní eile leis an bpóitinseal de thuiscint míleanúnach agus cur i bhfeidhm 'luach suntasach' nuair a fágтар gan sainmhíniú é. Ceapadh go bhféadfadh easpa soiléireachta agus tuiscint roinnte a bheith ann idir Údarás Craolacháin na hÉireann agus craoltóirí maidir leis an méid atá i gceist le luach suntasach, agus d'fhéadfadh teacht uaidh sin, míchatagóir ar ábhar tráchtála. Tháinig an easpa míthuisceana seo le linn athbhreithniú ar an gCód mar rud le plé. I ndiaidh idirdhealúthe níos soiléire idir suíomh táirgí agus urraíocht agus eagarthóireacht, ba é tuairim Údarás Craolacháin na hÉireann go mbeadh sé indéanta tairseach airgid a shocrú do luach suntasach. Bheadh an tairseach seo ina chritéir shoiléir chun fáil amach an suíomh táirgí atá i gceist nuair atá táirgí agus seirbhísí i gclár, ag éascú fógróirí agus craoltóirí, ach ag cuidiú le hÚdarás Craolacháin na hÉireann freisin chun monatóireacht a dhéanamh ar ábhar cláir chun comhlíonadh le rialacha suíomh táirgí. Cuireadh an téacs seo a leanas leis an gCód:

"Luach suntasach is ea táirgí agus seirbhísí arbh é an luach iomlán de na táirgí agus seirbhísí in aon eipeasóid amháin de chlár €1,000. Tá an ceart Údarás Craolacháin na hÉireann an tuisceint seo ar luach suntasach a leasú ó am go ham de réir mar a cheapann sé sin a bheith feiliúnach agus foilseofar a leithéid de leasuithe ar láithreán gréasáin an Údaráis ag www.bai.ie."

Leagann an téacs seo tairseach de €1,000 do luach suntasach, atá níos lú ná tairseach de €5,000 i nótaí comhairleacha don Chód roimhe seo. Lig an luach ní b'airde do tháirgí agus seirbhísí a bheith leagtha i gclár ceaptha mar urraíocht nuair a bhí siad faoi thairseach an luach suntasach. De bharr nach amhlaidh a thuilleadh an cás, íslíodh an tairseach. Ba é an réasúntacht gan an tairseach a dhéanamh ní ba ísle ná a chinntiú nach bhféachtar ar mhíreanna teagmheasacha, cuir i gcás pinn, cupáin, srl. mar chumarsáid tráchtála.

Eisiamh - tréilíirí, féin-urraíochtaí agus cros-bholscaireachtaí

Sa Chód dréachtaithe den chomhairliúchán, tháinig tréilíirí faoi eisiamh an Chóid, is é sin, ní cumarsáid tráchtála iad agus ní gá dóibh comhlíonadh leis an gCód. Mhaígh an t-eisiamh an méid seo: *"féachtar ar thréilíirí mar chláir a fhad is a bhaineann siad leis na cláir ar an tseirbhís chraolacháin chéanna."* Thug UTV Éireann faoi deara go mbainfeadh an t-eisiamh seo de thréilíirí go difriúil le RTÉ i gcomparáid le craoltóirí tráchtála eile mar gurb é dlí na hÉireann ná go bhféachtar ar sheirbhísí teilifíse RTÉ mar an tseirbhís chraolacháin chéanna. I ndáiríre, bheadh cláracha craolta ar RTÉ 2 do chláracha ar RTÉ 1 fágtha amach ón Chód. Mar sin féin, do sheirbhísí chraolacháin tráchtála atá mar chuid den "chlann" chéanna de sheirbhísí, is é sin, is le craoltóir amháin iad, féachtar ar a leithéid d'urraíochtaí mar chumarsáid tráchtála agus bheadh gá leo cloí leis an gCód, agus chuirfeadh sin leis an méid nóiméid fógraíochta freisin. Rinne UTV Éireann argóint chun go ndéanfaí athrú ar an gCód chun a leithéid d'urraíochtaí a fhágáil amach do sheirbhísí chraolacháin tráchtála mar RTÉ.

Rinne Údarás Craolacháin na hÉireann machnamh ar an méid thuas agus ba é an tuairim acu ná nár cheart caitheamh go difriúil le craoltóirí tráchtála agus poiblí sna cineálacha seo bolscaireachtaí. Shocraigh Údarás Craolacháin na hÉireann an Cód a leasú ionas go n-oibreodh a leithéid de bolscaireachtaí ar bhealaí cosúil lena chéile do chraoltóirí tráchtála agus poiblí, sa méid is a cheadaíonn an reachtaíocht sin a dhéanamh. Bhí gá ag na hathruithe seo a leanas den Chód chun seo a bhaint amach:

- Sainmhíniú ar sheirbhís chraolacháin agus craoltóir agus an t-idirdhealú eatarthu a chur isteach;
- Idirdhealú a sholáthar idir cláracha féin sheirbhísí chraolacháin a chur chun cinn (féin-bholscaireacht) agus ag cur cláracha de chuid seirbhísí chraolacháin eile chun cinn "ar leis" an craoltóir céanna (cros-bholscaireacht) agus na cásanna nuair atá siad eisiata ó mhéid nóiméid fógraíochta a leagan amach; agus,
- Sainmhíniú ar thréilíirí a sholáthar agus na cásanna a leagan amach go soiléir nuair atá tréilíirí eisiata ón Chód.

Bhí leis an gCód dréachtaithe cheana féin sainmhíniú ar 'sheirbhísí chraolacháin' i bhfo-roinn den Réamhrá agus bhog seo don roinn, Sainmhínithe Ginearálta den Chód. Tá sé curtha isteach thíos mar thagairt éasca. Cuireadh isteach sainmhínithe nua de 'chraoltóir', 'féin-bholscaireachtaí', 'cros-bholscaireachtaí' agus 'tréilíirí' sa Chod, mar a leanas:

Seirbhís Chraolacháin: "Tuigtear an téarma 'seirbhís chraolacháin' i gcomhthéacs an tsainmhínithe a thugtar san Acht Craolacháin 2009, mar seo a leanas:

seirbhís ina bhfuil bailiúchán d'ábhar cláir d'aon sórt agus a tharchuigtear, a athsheachadtar nó a dháiltear trí úsáid a bhaint as gréasán cumarsáid leictreonach, go díreach nó go hindíreach do ghlacadh comhuaineach nó neamhchomhuaineach ag an bpobal ginearálta, má fhaightear an t-ábhar sin nó nach bhfaightear, agus áit a bhfuil na cláir sin curtha ar fáil in ord réamhsceidealaithe nó líneach, ach nach bhfuil an méid seo a leanas i gceist:

- a) seirbhís a chuirtear ar fáil ar bhealach neamhlíneach nuair a roghnaíonn gach úsáideoir den tseirbhís clár ó chatalóg cláracha, nó
- b) seirbhísí fuaime agus closamhairc eile curtha ar fáil trí bhealach an Idirlín.

Is féidir seirbhísí craolacháin a thuiscint go comónta mar na cainéil teilifíse agus raidió a tharchuigtear don lucht féachana/éisteachta trí chábla, satailít, bosca bairr nó teilifíséan comhtháite, nó don raidió, glacadóir raidió traidisiúnta. Ní chlúdaíonn sé seirbhísí curtha ar fáil ar an Idirlíon. Ní chlúdaíonn sé seirbhísí closamhairc ar éileamh a chuirtear ar fáil i bPoblacht na hÉireann. Rialáitear seirbhísí closamhairc ar éileamh ag Cód Iompair an ODAS do sholáthraithe seirbhísí meáin de sheirbhísí meáin closamhairc ar éileamh."

Craoltóir: "Tuigtear an téarma 'craoltóir' i gcomhthéacs an tsainmhíneithe curtha ar fáil san Acht Craolacháin 2009 mar seo a leanas:

Duine a sholáthraíonn ábhar cláir chun go mbeadh sé traschurtha, athsheachadta nó dáilte mar sheirbhís chraolacháin (má dhéanann an duine sin amhlaidh leis an ábhar nó nach ndéanann).

Do chuspóir an Chóid seo, is féidir le craoltóir seirbhís chraolacháin amháin a sholáthar nó iliomad seirbhísí craolacháin, ag brath ar úinéireacht an chraoltóra de na seirbhísí seo nó feidhmeanna an chraoltóra mar atá bunaithe sa reacht. Is é sin, is duine é craoltóir a bhfuil úinéireacht aige/aici ar sheirbhís chraolacháin amháin nó níos mó nó eintiteas atá bunaithe ag reachtaíocht chun seirbhís chraolacháin phoiblí a sholáthar (m.sh. RTÉ)."

Féin-bholscaireachtaí: "Is fógraí iad seo ar sheirbhís chraolacháin do chláracha agus táirgí cúntacha síolraithe go díreach ó na cláracha seo, curtha ar an aer gan íocaíocht nó ábhar cosúil leis ar an tseirbhís chraolacháin sin. Tagraíonn an téarma 'cúntach' do tháirgí a bhfuil mar rún acu chun ligean don lucht féachana leas a bhaint as na cláracha seo go hiomlán nó a bheith idirghníomhach leo, agus ní chuireann sé gníomhaíochtaí tráchtála den chraoltóir san áireamh nach mbaineann le cláracha nó táirgí cúntacha."

Cros-bholscaireachtaí: "Is fógraí iad seo déanta maidir le cláracha nó táirgí cúntacha a shíolraíonn ó na cláracha seo, curtha ar an aer gan íocaíocht nó ábhar eile cosúil leis ar sheirbhís chraolacháin seachas an ceann ag cur cláracha ar an aer, agus arbh leis an craoltóir céanna na seirbhísí craolacháin i gceist agus faoi smacht ag an gcraoltóir céanna freisin. Tagraíonn an téarma 'cúntach' do tháirgí a bhfuil mar rún acu chun ligean don lucht féachana leas a bhaint as na cláracha seo go hiomlán nó a bheith idirghníomhach leo, agus ní chuireann sé gníomhaíochtaí tráchtála den chraoltóir san áireamh nach mbaineann le cláracha nó táirgí cúntacha."

Tréilíir: ' Is bailiúchán sleachta as clár nó cláracha atá le teacht, tréilíir."

Bhí eisiatachtaí ar am ceadaithe fógraíochta, is é sin an t-ábhar atá de dhíth chun comhlíonadh leis an gCód ach nach gcuirtear san áireamh le teilishiopadóireacht agus am ceadaithe fógraíochta, leasaithe chun tagairtí a chur san áireamh do na sainmhínte nua, is é sin, féin-bholscaireachtaí agus cros-bholscaireachtaí eisiata ó am ceadaithe fógraíochta.

Rinneadh nua-shonrú ar eisiatacht na dtréilíirí ón Chód chun na sainmhínte nua a léiriú. Léann an t-eisiatacht mar seo a leanas:

"Ní cuid de chumarsáid tráchtála na heisiatachtaí seo a leanas agus ní gá dóibh cloí leis an gCód. Comhlíonfaidh siad leo, mar sin féin, le Caighdeán Cláir Chód Údarás Craolacháin na hÉireann.

1. *Féachtar ar 'thréilíirí' mar chláracha agus ní cumarsáid tráchtála iad a fhad is a bhaineann siad le cláracha curtha ar an tseirbhís chraolacháin chéanna. Féachtar ar thréilíirí do chláracha ar sheirbhís chraolacháin eile, curtha ar an aer gan íocaíocht nó a leithéid, mar chros-bholscaireachtaí, nuair is leis an gcraoltóir céanna an dá sheirbhís chraolacháin."*

4.3 Prionsabail an Chóid

Leagann an Roinn seo ceithre phrionsabal ginearálta a bhaineann le gach foirm de chumarsáid tráchtála, mar seo a leanas:

Prionsabal 1: Dílthiúil, Macánta, Uasal agus Fírinneach

Prionsabal 2: Dínit Daonna, Masla agus Dochar

Prionsabal 3: Trédhearcacht

Prionsabal 4: Cosaint Leanaí

Cuireadh fáilte roimh na prionsabail seo go ginearálta ag na páirtithe leasmhara don chomhairliúchán agus bhí roinnt athruithe molta ann. Bhí go leor páirtithe leasmhara thar a bheith sásta leis an teacht i láthair de *Phrionsabal 4: Cosaint Leanaí*, ina measc, Gníomhú ar Alcól in Éirinn, Cumann Tomhaltóirí na hÉireann, Feidhmeannacht na Seirbhíse Sláinte (HSE), an tInstitiúid um Shláinte Phoiblí in Éirinn (IPH), an ISPC, Coláiste Ríoga Dochtúirí na hÉireann (RCPI), Betway, Cumann Croí na hÉireann (IHF) agus an tOmbudsman d'Oifig na Leanaí (OCO). Mhol an OCO tagairt shoiléir do na leasa is fearr den leanbh a bheith déanta faoin bprionsabal seo de bharr na n-oibleagáidí ag teacht ó reachtaíocht Eorpach agus idirnáisiúnta ar chearta daonna. Cuireadh an fhoclaíocht i gcló iodálach leis, mar seo a leanas:

"Aithníonn an prionsabal seo go bhfuil gá ag páistí d'aoiseanna difriúla agus aibíocht le leibhéal dhifriúla cosanta agus i ngach gníomh agus cinneadh beidh leas an linbh mar phríomhábhar inní."

Bhí athruithe beaga ar fhoclaíocht do Phrionsabal 1 agus 2 chun leanúnachas ní ba mhó a chinntiú sa chaoi a úsáidtear téarmaí agus frásaí tríd an Chód agus chun dúbláil a bhaint, ach ní dhearnadh athruithe substainteacha ar na prionsabail. Is fiú a thabhairt faoi deara, gur ardaigh an Cumann Teaghlaigh agus na Meáin (FMA) ábhar inní faoin dá phrionsabal seo. Maidir le Prionsabal 1: Dílthiúil, Macánta, Uasal agus Fírinneach, ba é tuairim an FMA gur baineadh béim ar "chosaint an Indibhidiúil agus na Sochaí" nó gur tugadh níos lú suntasachta ná sa Chód roimhe seo agus gur 'céim ar gcúl' seo ina thuairim. Mar sin féin, cé nach bhfuil teideal an phrionsabail athraithe, creideann Údarás Craolacháin na hÉireann go bhfuil a ról chun leasa an lucht leanúna á choinneáil sa chéad líne den phrionsabal, mar atá leagtha amach san fhoclaíocht seo a leanas:

"Ullmhófar cumarsáid tráchtála le freagracht don indibhidiúil agus don tsochaí agus beidh sé dlíthiúil, macánta. uasal, fireannach, agus cosnóidh sé leasa an lucht leanúna."

Ina theannta sin, chuir an FMA fáilte roimh choinneáil na tagairte do dhínt dhaonna i bPrionsabal 2, ach mhol sé nár cheart go mbeadh an téarma 'maslach' suibiachtúil nó nár cheart brí an fhocail a athrú riamh. Bhí coincheapa Údarás Craolacháin na hÉireann de mhasla agus dochar leagtha amach le déanaí sa *Chód um Chaighdeán Chláir*. Aithníonn an Cód sin nach bfuil dochar suibiachtúil, ach gur féidir sin le masla. Sa choincheap seo, níl masla righin, statach agus comónta do cách, ach athraíonn sé le hathruithe sa tsochaí agus sa mheon cultúrtha. Ina theannta sin, níl an ceart ag daoine gan a bheith maslaithe agus tá amanta ann nuair a tharlóidh masla. Agus breithniú á thabhairt ar ghearáin, tá an fhreagracht ag Údarás Craolacháin na hÉireann mar an rialtóir, cinneadh a dhéanamh nuair atá a leithéid de mhasla iomarcach. Ar mhaithe le leanúnachas, úsáidtear an cur chuige seo maidir le masla i gCód Ginearálta Údarás Craolacháin na hÉireann maidir le Cumarsáid Tráchtála.

4.4 Cumarsáidí Neamhcheadaithe

Sonraíonn an chuid seo den Chód na cineálacha táirgí agus seirbhísí nach féidir a fhógrú nó a chur san áireamh mar chuid d'urraíocht, suíomh táirgí nó socrúchán tráchtála eile.

Sa Chód dréachtaithe, bhí na cumarsáidí tráchtála neamhcheadaithe ag deireadh an doiciméid. Ceapadh gur cheart iad a chur in áit níos suntasaí sa Chód chun príomhaidhmeanna an Chóid a bhunú ón tús. Dá réir sin, leanann na cumarsáidí tráchtála neamhcheadaithe prionsabail an Chóid.

Sa Chód dréachtaithe, bhí an riail maidir le "cumarsáidí folaitheacha, fo-thairseachúla agus míthreoracha" sa chuid a théann i ngleic leis na rialacha do gach cumarsáid tráchtála. Ceapadh go bhfeileann sé níos mó sna cumarsáidí tráchtála neamhcheadaithe agus bogadh don chuid seo é.

Sa chomhairliúchán, mhol an tÚdarás Rialaithe um Tháirgí Sláinte (HPRA) agus foireann comhlíonta Údarás Craolacháin na hÉireann gur cheart an cosc ar chumarsáid tráchtála do r-thoitíní ag riail 4.4 a scríobh i dteanga níos simplí ionas go bhfuil na heisachtaí don chosc soiléir. Ba réimse é seo a d'aithin páirtithe leasmhara san athbhreithniú ar an gCód a raibh gá le soiléireacht ní ba mhó. Bhí Údarás Craolacháin na hÉireann sásta na leasuithe seo a leanas a dhéanamh, de réir an téacs i gcló iodálach thíos:

"Tá cumarsáid tráchtála leis an aidhm nó éifeacht dhíreach nó neamhdhíreach de chur chun cinn r-thoitíní agus coimeádáin athlíonta neamhcheadaithe. Ní bhaineann seo le r-thoitíní agus coimeádáin athlíonta a *mbreathnaítear orthu mar tháirgí míochaine nó gléasanna leighis, is é sin*, tá siad ag brath ar (1) riachtanas údaruithe a bhaineann le táirgí míochaine d'úsáid daonna (faoi Threoir 2001/83/EC) nó (2) na riachtanais maidir le gléasanna leighis (faoi Threoir 93/42/EEC)."

4.5 Rialacha a bhaineann le gach Cumarsáid Tráchtála

Sa chuid seo tá 12 riail ar leith ann a shíolraíonn ó cheithre phrionsabal an Chóid agus a bhaineann le gach cumarsáid tráchtála.

Bhí na rialacha seo gan athrú don chuid is mó sa Chód roimhe seo agus bhí páirtithe leasmhara sásta, don chuid is mó, leis na rialacha a cuireadh inár láthair sa Chód dréachtaithe. Tá athrú suntasach amháin do riail 5.4, déanta de bharr ceist a d'ardaigh an tÚdarás Rialaitheach Táirgí Sláinte. Thug an

HPRA faoi deara go bhfuair sé roinnt cumarsáidí tráchtála do tháirgí míochaine agus gléasanna leighis ina bhfuil ráitis a éilíonn gurb é an táirge/ gléas is fearr, gan bunús fíorasach do na héilimh. Mhol an HPRA athrú ar an Chód chun cead a thabhairt don chineál seo éilimh ach amháin nuair is féidir iad a chruthú. Tá Údarás Craolacháin na hÉireann den tuairim go gcosnódh a leithéid de mholadh leasa an lucht féachana agus leasa níos mó ná táirgí míochaine agus gléasanna leighis. Mar sin, tá an téacs seo a leanas i gcló iodálach curtha leis an rial 5.4:

Beidh "Pointí cumparáide nó *éilimh faoi earraí sárdhíola (m.sh. éilimh gurb é 'uimhir a haon' branda nó earra)* bunaithe ar fhírí ar féidir a chruthú."

4.6 Fógraíocht agus Teilishiopadóireacht

Baineann na rialacha faoin cheannteideal seo go sainiúil le fógraíocht agus teilishiopadóireacht agus síolraíonn siad, don chuid is mó ón Treoir um Sheirbhísí Meán Ciosamhairc an AE (AVMSD).

Bhí páirtithe leasmhara don chomhairliúchán sásta, don chuid is mó leis na rialacha sa roinn seo. Mar sin féin, bhí Craoltóirí Neamhspleácha na hÉireann (IBI) den tuairim go bhfuil gnéithe ag na chéad ceithre rialacha don teilifís amháin cé go mbaineann siad leis an teilifís agus raidió araon, m.sh. Tagairtí don teilishiopadóireacht agus d'fhógraíocht scáileán roinnte agus fíorúil. Chreid an IBI go mbeadh na rialacha mar atá mearbhlach do chraoltóirí raidió. Chun dul i ngleic leis seo, d'ullmhaigh Údarás Craolacháin na hÉireann fo-roinn le rialacha ar fhógraíocht raidió amháin le tagairtí do rialacha a bhaineann leis an teilifís a baineadh. Feictear na rialacha ar leith seo sa Chód mar rialacha 6.1, 6.2, 6.3 agus 6.4 agus tá sé mar aidhm go bhfuil siad níos soiléire, níos baintí agus níos intuigthe do chraoltóirí raidió. Baineann na rialacha seo a leanas, 6.5 go 6.12, leis an teilifís amháin agus fanann siad gan athrú ó na rialacha sa Chód dréachtaithe.

4.7 Teicnící Fógraíochta ar Scáileán Roinnte, Idirghníomhacha agus Fíorúla

Baineann na rialacha faoin cheannteideal seo le cineálacha ar leith fógraíochta atá difriúil ó fhógraíocht thraidisiúnta. Tá gá le rialacha breise chun leasa an lucht féachana/éisteachta a chosaint mar tá a leithéid de theicnící fógraíochta laistigh de clár nó taobh leis, agus mar sin, tá níos lú roinnte idir ábhar eagarthóireachta agus tráchtála.

San iomlán, bhí páirtithe leasmhara sásta leis na rialacha molta sa Chód dréachtaithe. Mar sin féin, chuaigh páirtí leasmhar amháin, an Cumann Teaghlaigh agus na Meáin (FMA) i gcoinne an chineáil seo cumarsáid tráchtála i bpríosabal. Chuir an FMA an tuairim in iúl nár cheart fógraíocht scáileán roinnte agus fíorúil a cheadú ar chor ar bith de bharr go doiléiríonn sé an t-idirdhealú idir an rud atá fíor agus an rud nach bhfuil fíor, atá contúirteach ach go háirithe do leanaí. Ina theannta sin, creideann an FMA nár cheart fógraíocht idirghníomhach a cheadú de bharr go bhféadfadh sé tarlú go dtreoródh leanaí go dtí spás neamhrialaithe. Agus na tuairimí seo á meas, thug Údarás Craolacháin na hÉireann suntas don suirbhé poiblí mar chuid den athbhreithniú ar an gCód roimhe seo, nuair nár adaigh an pobal inní maidir leis an gcineál seo fógraíochta. Is fiú a thabhairt faoi deara freisin go bhféadfaí go dtreoródh daoine do spás neamhrialaithe i gcláracha agus i ngach cineál cumarsáid tráchtála, trí na teicnící seo san áireamh. Dá bharr sin, níl rioscaí níos mó ag baint leis an gcineál seo fógraíochta ná an fhógraíocht 'thraidisiúnta'. Ba cheart a thabhairt faoi deara, de réir Cód Ginearálta maidir le Cumarsáid Tráchtála do Leanaí, tá na teicnící seo neamhcheadaithe nuair a chraoltar cumarsáid tráchtála le linn cláracha leanaí. De bharr na gcúiseanna seo, shocraigh Údarás Craolacháin na hÉireann na rialacha a choinneáil mar atá molta sa Chód dréachtaithe.

4.8 Urraíocht ar an Teilifís, Comórtais san áireamh, agus

4.9 Urraíocht ar an Raidió, Comórtais san áireamh

Déileálann Roinn 8 den Chód athbhreithniú leis an urraíocht ar an teilifís agus clúdaíonn roinn 9 urraíocht ar an raidió. Is príomhchuspóir de na rialacha seo é códú ar an méid atá ceadaithe i bhfógraí urraíochta de réir prionsabail an Chód seo. Cinntíonn na rialacha seo chomh maith go bhfuil idirdhealú idir an fhógraíocht agus an urraíocht mar tá teorainneacha ar am ceadaithe fógraíochta atá reachtúil nó is polasaí iad ach níl a leithéid de theorainneacha don urraíocht.

Cuirtear na cúrsaí a d'ardaigh as an gcomhairliúchán seo le chéile anseo. Baineann siad leis an idirdhealú idir an urraíocht agus suíomh táirgí, ag tagairt do níos mó ná táirge nó earra amháin i bhfógraí urraíochta, an cosc ar 'glaó chun ceannach' i bhfógraí urraíochta, tagairtí urraíochta ar fhógraí urraíochta ar an raidió, agus urraíocht ar chúrsaí reatha ar an raidió.

Idirdhealú idir an urraíocht agus suíomh táirgí

Sa chomhairliúchán, mhol Údarás Craolacháin na hÉireann riail nua chun idirdhealú níos mó a thabhairt idir an urraíocht agus suíomh táirgí ar an teilifís mar ardaíodh seo mar ábhar inní le linn an athbhreithnithe ar an gCód roimhe seo. Bhí páirtithe leasmhara sásta leis an riail mholta agus coinníodh é sa Chód (féach riail 8.3), mar sin féin, rinneadh nuashonrú ar an fhoclaíocht chun athruithe a léiriú a rinneadh ar na sainmhínithe ar an urraíocht agus ar shuíomh táirgí, mar a cuireadh síos orthu thuas. Tá na hathruithe ar an riail i bhfoclaíocht i gcló iodálach thíos:

"Beidh idirdhealú suntasach idir an urraíocht agus suíomh táirgí. Is féidir le fógraí nó tagairtí urraíochta a thaispeáint le linn an chláir ach ní féidir iad a chur mar chuid den phlota nó reacaireacht, *is é sin, tá siad teoranta d'fhógraí ag fógrú an tsocrúcháin urraíochta (m.sh. "urraithe ag", "curtha chugat ó", srl.) agus fógraí do chomórtais urraithe*. Is éard is suíomh táirgí ann ná tagairtí do tháirgí nó seirbhísí nó trádmarc, *taispeáint lógó nó brandáil* san áireamh, curtha isteach i ngníomh an chláir, nuair a bhaineann a leithéid de thagairtí don sainmhíniú ar shuíomh táirgí nó suíomh prapa."

Tagairt do níos mó ná táirge nó seirbhís amháin

Ag teacht as an athbhreithniú ar an gCód roimhe seo, mhol Údarás Craolacháin na hÉireann fógraí urraíochta a cheadú chun tagairt a dhéanamh do níos mó ná táirge nó seirbhís amháin sa Chód dréachtaithe a rinneadh comhairliúchán air. Chuir Cumann Fógróirí na hÉireann agus Craoltóirí Neamhspleácha na hÉireann (IBI) fáilte roimhe seo, ach léirigh páirtithe leasmhara eile inní go bhféadfadh teacht as an athrú molta fógraí urraíochta fada, agus dá bharr sin, go bhfeicfeadh lucht féachana leibhéal iomarcacha de chumarsáid tráchtála. Is fiú a thabhairt faoi deara nach raibh teorainn ama riamh ar fhaid fógraí urraíochta agus léirigh monatóireacht shamplach ar ábhar raidió a tugadh faoi san athbhreithniú ar an gCód go raibh faid ar an meán de 36 soicind san uair don urraíocht. Ar an mbunús seo, bhí Údarás Craolacháin na hÉireann sásta an t-aighneacht a choinneáil chun cead a tabhairt do thagairt do níos mó ná táirge nó seirbhís amháin (féach rialacha 8.5 agus 9.3).

Gairmeacha chun gníomhú agus gairmeacha chun ceannach

Mhol Údarás Craolacháin na hÉireann chomh maith, sa Chód dréachtaithe, cead a thabhairt do 'ghairmeacha chun gníomh' i bhfógraí urraíochta, ach gan chead a thabhairt do 'ghairmeacha chun ceannach' (féach rialacha 8.5 agus 9.3). Sa Chód roimhe seo, níor cheadaíodh gairmeacha chun gníomhú i bhfógraí urraíochta agus shíolraigh seo mar ábhar inní mór do chraoltóirí raidió, a raibh den tuairim gur chuir seo srian gan chúis ar dheiseanna tráchtála don raidió. Mhol Údarás Craolacháin na

hÉireann an t-athrú thuas don Chód chun dul i ngleic le hábhar imní na gcraultóirí raidió agus leasa an lucht éisteachta a chosaint ag an am céanna.

Thacaigh Cumann Fógróirí na hÉireann, an IBI, Wireless Group Ireland agus Urban Media leis an athrú molta. Mar sin féin, bhí an Cumann Teaghlaigh agus na Meáin (FMA), Gníomhú ar Alcól in Éirinn (AAI) agus Cumann Croí na hÉireann (IHF) i gcoinne an athruithe seo. Bhí an dá pháirtí leasmhara deiridh seo buartha faoin gcaoi go bhféadfadh urraitheoirí alcóil ar chláracha an t-athrú seo a úsáid. Is fiú thabhairt faoi deara go bhforálann an Bille um Shláinte Phoiblí (Alcól) 2015, nach bhfuil achtaithe fós, do shrianta láidire maidir le fógraíocht alcóil. Shocraigh Údarás Craolacháin na hÉireann gan a thuilleadh srianta ar fhógraíocht alcóil do chraoltóirí roimh achtú an Bhille seo ar an mbunús go bhféadfadh tionchar tráchtála diúltach a bheith i gceist le linn tréimhse nach mbeidh srianta cosúil leis seo ar ardáin fhógraíochta eile. Soláthraítear tuilleadh sonraí maidir leis seo i roinn 4.11 thíos, a dtéann ngleice le cumarsáid tráchtála d'alcól.

Ábhar imní eile a chuir roinnt páirtithe leasmhara in iúl ná go ligfeadh gairmeacha chun gníomhú (seachas gairmeacha chun ceannach) ábhar fógraíochta i bhfógraí urraíochta, agus uaidh sin ag dul timpeall na teorainneacha ama reachtúla agus polasaí atá curtha in áit don fhógraíocht. Tá Údarás Craolacháin na hÉireann den tuairim go soiléireoidh na rialacha urraíochta tógtha le chéile don lucht féachana/éisteachta gur fógra urraíochta atá ann agus ní fógraíocht trí na rialacha ar gá leo léiriú agus idirdhealú idir cineálacha ábhair (féach rialacha 8.2, 8.3 agus 8.4 don teilifís agus rialacha 9.2, 9.3 agus 9.4 don raidió).

Go háirithe, má thacaigh páirtithe leasmhara leis an aighneacht nó a chuaigh ina choinne, chuir siad ar fad beagnach in iúl imní faoin easpa sainmhínte ar an téarma 'gairmeacha chun ceannach'. Chun dul i ngleic leis seo, thug Údarás Craolacháin na hÉireann sainmhíniú ar ghairm chun ceannach, atá ar fáil sa Roinn 'Sainmhínte Ginearálta agus Eisachtaí den Chód', mar seo a leanas:

"Is éard is gairm chun ceannach ná treoir don lucht féachana/éisteachta aistriú a dhéanamh maidir le táirge nó seirbhís, de ghnáth ag baint úsáide as briathar sa modh ordaitheach, cuir i gcás, ceannaigh, faigh ar cíos, sínigh suas, cuir in áirithe nó briathra eile a chuireann síos ar earraí nó seirbhísí a fháil nó a cheannach."

Tagairtí bolscaireachta i bhfógraí urraíochta

Chuir rialacha 8.5 agus 9.3 den Chód dréachtaithe cosc ar chur isteach tagairtí bolscaireachta speisialya do tháirgí agus seirbhísí i bhfógraí urraíochta. Bhí an cosc seo gan athrú ón Chód roimhe seo.

Rinne Wireless Group Ireland, Urban Media agus an IBI argóint gur cheart níos lú srianta a bheith ann ar an méid ar féidir a chur isteach i bhfógra urraíochta agus gur cheart an riail don raidió a leasú chun fógraí urraíochta a cheadú chun tagairtí bolscaireachta a chur isteach. Mhol an IBI chun go bhféadfadh le craoltóirí raidió a ioncam tráchtála a fhás, ba cheart go mbeadh an urraíocht ábalta rud níos mó a ofráil ná an cineál tógáil bhrandála a raibh sé teoranta dó go traidisiúnta. Mhol na páirtithe leasmhara seo an cosc a bhaint maidir le tagairtí bolscaireachta.

Agus an aighneacht seo á mheas, chuir Údarás Craolacháin na hÉireann san áireamh gur cheart go mbeadh fógraíocht indealaithe ó urraíocht chun comhlíonadh a chinntiú le teorainneacha reachtúla agus polasaí ar mhéid ama ceadaithe fógraíochta. Má tá cuma na fógraíochta ar urraíocht, fiú má chuireann sé deabhú isteach gur fógra urraíochta é, seans go bhféadfaí breathnú air mar mhodh chun dul timpeall ar an reachtaíocht chun teorainn a chur le ham fógraíochta. Bhí Údarás Craolacháin na

hÉireann den tuairim go doiléireodh cead do thagairtí bolscaireachta i bhfógraí urraíochta an t-idirdhealú idir an urraíocht agus an fhógraíocht go pointe ina mbeadh sé dodhéanta rialacha maidir le ham ceadaithe fógraíochta a chur i bhfeidhm. Ar an mbunús seo, coinnítear an cosc ar thagairtí bolscaireachta i bhfógraí urraíochta sa Chód.

Urraíocht ar chúrsaí reatha ar an raidió

Cuireann an Cód dréachtaithe molta cosc ar chláracha nuachta ar an raidió a bheith urraithe ach ceadaíonn sé urraíocht do chláracha cúrsaí reatha (féach riail 9.7). Chuir páirtí leasmhar amháin, Éamonn Geoghegan, in iúl an tuairim nár cheart go mbeadh cláracha cúrsaí reatha ar an raidió urraithe (níl sé ceadaithe ar an teilifís) , go háirithe, urraíocht ag táirgí tráchtála agus míochaine.

Ina chuid machnaimh, thug Údarás Craolacháin na hÉireann faoi deara gur ceadaíodh urraíocht ar chláracha cúrsaí reatha ar an raidió faoi Chóid roimhe seo agus níor tharla cúis imní dá bharr, i gcleachtas nó san athbhreithniú ar an gCód roimhe seo. Tugadh faoi deara freisin go n-ofráilann Prionsabal 1 den Chód roinnt cosanta maidir leis seo, mar a shonraíonn sé:

"Ní imreoidh fógróirí, urraitheoirí agus soláthraithe de tháirgí agus seirbhísí suite agus sothráthraithe de chumarsáid tráchtála eile, aon tionchar eagarthóireachta ar ábhar nó sceidealú na gcláracha."

Bhí Údarás Craolacháin na hÉireann den tuairim go bhfuil cosaintí sásúla ann sa Chód agus coinnítear an riail mar atá léirithe sa Chód dréachtaithe.

4.10 Suíomh Táirgí

Baineann na rialacha faoin roinn seo le suíomh táirgí ar an teilifís. De bharr go bhfuil suíomh táirgí saite i scéal cláir, tá trédhearcacht mhór de dhíth chun cinntiú go bhfuil leasa an lucht féachana cosanta. Cuireann na rialacha srian leis na cineálacha cláracha inar féidir é a úsáid.

Cé is moite de pháirtí leasmhar amháin, bhí freagróirí ar an chomhairliúchán sásta le cur isteach na rialacha seo maidir le suíomh táirgí a cheadú i gcineálacha áirithe cláracha agus le srianta. Bhí an Cumann Teaghlach agus na Meáin (FMA) den tuairim nár cheart go mbeadh suíomh táirgí ceadaithe ar theilifís Éireannach toisc go doiléiríonn sé an t-idirdhealú idir fógraíocht agus cláracha agus laghdaíonn sé an seans go mbreathnódh craoltóirí ar chlársceidealú mar sheirbhís, á gcur "i gcoimhlint leis na prionsabail mholta [den Chód]". Oibríonn suíomh táirgí in Éirinn faoi fhráma dlíthiúil Threoir Seirbhísí Meán Ciosamhairc AE agus cuireadh tús leis sa bhliain 2011. Níor tháinig cúrsaí suntasacha as suíomh táirgí san athbhreithniú ar an gCód roimhe seo agus tá Údarás Craolacháin na hÉireann den tuairim gur cheart é a choinneáil mar bhealach ceadaithe de chumarsáid tráchtála, le srianta áirithe curtha in áit.

Rinne roinnt de na páirtithe leasmhara don chomhairliúchán aighneachtaí chun rialacha áirithe sa roinn seo a mhionathrú, go príomha maidir le cláracha leanaí, comhtháthú táirgí agus suíomh téamach, léiriú de shuíomh táirgí agus suíomh táirgí sa nuacht agus i gcúrsaí reatha.

Suíomh prapa i gcláracha leanaí

Chuir an Cód dréachtaithe cosc ar shuíomh prapa i gcláracha leanaí do tháirgí agus seirbhísí nach bhfuil ceadaithe timpeall na gcláracha sin agus áit a bhfuil srianta cuíthe ar fhógraíocht ar a leithéid d'earraí agus seirbhísí. Mhol Cumann Croí na hÉireann (IHF) agus Coláiste Ríoga Dochtúirí na hÉireann (RCPI) cuir isteach tagairt ar leith do bhia le sail ard, siúcra agus salann (HFSS) mar shampla

ar an méid nach bhfuil ceadaithe mar shuíomh prapa i gcláracha leanaí. Tá an aighneacht seo de réir an Chóid Ghinearálta maidir le Cumarsáid Tráchtála do Leanaí agus ofráann sé soiléireacht do léitheoirí an Chóid. Rinneadh an píosa breise do riail 10.4 sa Chód.

Mhol an tInstitiúid um Shláinte Phoiblí in Éirinn (IPH) go ndéanfaí machnamh ar shrianta a fhadú ar chosc ar tháirgí agus seirbhísí nach mbeadh á léiriú i gcláracha do leanaí do na cláracha sin inar féidir talamh slán a dhéanamh de go bhféachann líon suntasach leanaí air. Ar an mbealach céanna, mhol an RCPI am craoltóireachta do dhaoine fásta de 9 i.n. "inár féidir talamh slán a dhéanamh de go bhfuil líon suntasach leanaí ag breathnú air." Níor léirigh an t-athbhreithniú ar an gCód roimhe seo aon ábhar inní maidir le cosaintí curtha ar fáil do leanaí sa roinn seo agus níor ofráil na páirtithe leasmhara cás inar bhféadfadh seo tarlú. Dá bharr seo, shocraigh Údarás Craolacháin na hÉireann cosaintí do leanaí a choinneáil de réir an Chóid dréachtaithe agus a iompaíodh ón gCód roimhe seo.

Comhtháthú táirgí agus suíomh téamach

Cuireann riail 10.6 den Chód cosc ar 'chomhtháthú táirgí' agus 'suíomh téamach' de tháirgí agus seirbhísí i gcláracha. I ndiaidh moladh ó fhoireann chomhlíonta Údarás Craolacháin na hÉireann nach n-úsáidtear go coitianta, cuireadh foclaíocht bhreise le riail 10.6 chun brí na dtéarmaí seo a shoiléiriú.

Léiriú ar shuíomh táirge

Chuir Gníomhú ar Alcól in Éirinn (AAI) cúis inní in iúl nach gá do chraoltóirí suíomh táirgí a léiriú don lucht féachana i gcláracha nach raibh léirithe nó coimisiúnaithe ag an ggraoltóir nó comhlacht a bhaineann leis an ggraoltóir (féach riail 10.8). Tá an AAI den tuairim gur cheart do chraoltóirí fios a chur ar an lucht féachana maidir le suíomh táirgí sna cláracha ar fad, ní hamháin iad siúd a léirigh nó a choimisiúnaigh iad féin.

Ghlac Údarás Craolacháin na hÉireann leis an gcur chuige seo sa Chód dréachtaithe nuair a tosaíodh ar shuíomh táirgí in Éirinn sa bhliain 2011 agus tá sé mar an gcéanna le tíortha eile AE, an Ríocht Aontaithe san áireamh, maidir leis seo. Tá an t-ualach riaracháin ar chraoltóirí chun suíomh táirgí a aithint agus a léiriú sna cláracha cuíthe ar fad rómhór chun an riail a athrú. Ba cheart a thabhairt faoi deara níor ardaíodh seo mar chúis inní ag an bpobal san athbhreithniú ar an gCód roimhe seo. Ar an mbunús seo, choinnigh Údarás Craolacháin na hÉireann an riail seo mar atá molta sa Chód dréachtaithe.

Suíomh Táirgí sa Nuacht agus i gCúrsaí Reatha

Ceadaíonn riail 10.3 den Chód suíomh prapa sna cláracha ar fad. Chuir páirt leasmhar amháin, Éamonn Geoghegan, tuairim in iúl nár cheart suíomh táirgí a cheadú ar an nuacht nó ar chláracha cúrsaí reatha de bharr an tseans go dtiocfadh claonadh as mar thoradh ar an socrúchán tráchtála. Ba cheart a thabhairt faoi deara go bhfuil an riail seo tógtha ón Chód roimhe seo de bharr nár ardaíodh aon chúis inní as. Chuir Údarás Craolacháin na hÉireann san áireamh na cosaintí seo a leanas don lucht féachana/éisteachta i bPrionsabal 1 den Chód:

"Ní imreoidh fógróirí, urraitheoirí agus soláthraithe de tháirgí agus seirbhísí suite agus sothráthraithe de chumarsáid tráchtála eile, aon tionchar eagarthóireachta ar ábhar nó sceidealú na gcláracha." Tá cúram speisialta de dhíth in áisc nuair a chuirtear cumarsáid tráchtála isteach in ábhar cláir. Ina leithéid d'áisc, ní bheidh na táirgí, seirbhísí, áiseanna, trádmharcanna nó brandáil den soláthraí feiceálach gan chúis agus beidh a láithreach bailí ó thaobh na heagarthóireachta de."

Thug Údarás Craolacháin na hÉireann suntas gur cheart don nuacht agus cúrsaí reatha comhlíonadh le *Cód Cothroime, Oibiachtúlachta & Neamhchlaontachta sa Nuacht agus i gCúrsaí Reatha*, arbh fhéidir le lucht féachana/éisteachta brath air má tá siad den tuairim nach raibh a leithéid d'ábhar oibiachtúil, cothrom, nó neamhchlaonta, de bharr socrúithe tráchtála nó eile. Shocraigh Údarás Craolacháin na hÉireann nach raibh gá leis an gCód a athrú.

4.11 Alcól

Istigh leis an gCód tá iliomad ranna ag déileáil le cumarsáid tráchtála do tháirgí nó seirbhísí ar leith. Aithníonn na rialacha sna ranna seo gur ar mhaith leis an bpobal rialachán breise ar an gcumarsáid tráchtála seo. Leagann roinn 11 amach rialacha do chumarsáid tráchtála do dheochanna alcóil agus is fócas lárnach é cosaint leanaí sna rialacha seo.

Chuimsigh an Cód dréachtaithe a chuaigh go dtí comhairliúchán poiblí forálacha den Cód Cleachtais maidir le Margaíocht, Cumarsáid agus Urraíocht Alcóil⁸ ('an cód cleachtais') sna rialacha a bhaineann le halcól. Thacaigh Cumann Tomhaltóirí na hÉireann (CAO), Cumann Deochanna Alcóil na hÉireann (ABFI/IBEC), Eagraíocht Leighis na hÉireann (IMO), UTV Éireann, Wireless Group Ireland agus an ISPCC leis an gcur chuige seo. Mar sin féin, bhí roinnt páirtithe leasmhara den tuairim nach bhfuil na rialacháin seo sásúil chun leanaí a chosaint ó phoiblíocht ar fhógraíocht alcóil agus tacaíonn siad le hachtú an Bhille um Shláinte Phoiblí (Alcól)⁹. Istigh sa reachtaíocht seo, atá fós le hachtú, tá srianta ar fhógrú alcóil, cumarsáid tráchtála ar an teilifís agus raidió san áireamh. Istigh le cuid de na srianta seo tá teorainn níos ísle ar am díolta fógraíochta, am craoltóireachta do dhaoine fásta don teilifís agus raidió agus srian ar ábhar a bhaineann le cumarsáid tráchtála chun díreach roinnt píosaí fíorasacha eolais áirithe a chur isteach.

Chuir neart páirtithe leasmhara, ina measc Gníomhú ar Alcól in Éirinn (AAI), Feidhmeannacht na Seirbhíse Sláinte (HSE), an Institiúid um Shláinte Phoiblí in Éirinn (IPH), Cumann Croí na hÉireann (IHF), an ISPCC agus Coláiste Ríoga Dochtúirí na hÉireann (RCPI), tuairimí láidre in iúl ag tacú leis na srianta breise seo a leanas:

- Ag athrú na rialacha a cheadaíonn cumarsáid tráchtála do dheochanna alcóil le craoladh "díreach i gcláracha le próifíl de lucht féachana fásta de 75% nó níos mó" do phróifíl lucht féachana fásta de 90% nó níos mó.
- Ag cur tús le ham craoltóireachta do dhaoine fásta de 9i.n. do chumarsáid tráchtála alcóil.
- Ag cur coisc ar chraoladh cumarsáid tráchtála ar chláracha spóirt agus timpeall orthu.

Tugtar faoi na cúrsaí thuas sa Bhille um Shláinte Phoiblí (Alcól) 2015 agus bhí Údarás Craolacháin na hÉireann den tuairim go mbeadh sé róluath athruithe a dhéanamh ar an gCód roimh achtú na reachtaíochta, mar go mbeadh craoltóirí teilifíse agus raidió faoi mhíbhuntáiste tráchtála thar ardáin fhógraíochta eile. Mar sin, shocraigh Údarás Craolacháin na hÉireann na haighneachtaí thuas a chur san áireamh sa Chód. Bhí cúrsaí eile, mar sin féin, ardaite ag páirtithe leasmhara maidir leis na rialacha alcóil. Bhain siad seo leis an gcosc ar chumarsáid tráchtála don alcól de 25% AbV agus níos airde, tagairtí teagmhasacha don alcól, urraíocht ar chláracha spóirt, agus liostaí foilsithe de chláracha nach bhfuil cead do chumarsáid tráchtála alcóil.

⁸ Cód deonach, aontaithe ag an Roinn Sláinte agus Leanaí, Cumann Fógraíochta na hÉireann (AAI) agus Institiúid Cleachtóirí Fógraíochta na hÉireann (IAPF), leasa na meán chraoltóireachta, pictiúrlann, meáin amuigh faon aer, an tionscal deochanna, a chuaigh i bhfeidhm i mí Eanáir 2014 agus a nuashonraíodh sa bhliain 2008.

⁹ Tá an Bille um Shláinte Phoiblí (Alcól) ag an staid coiste agus rinneadh díospóireacht air sa Seanad ar an 26 Deireadh Fómhair 2016.

Cosc ar chumarsáid tráchtála d'alcól de 25% AbV agus níos airde

Cuireann riail 11.3 den Chód cosc ar chumarsáid tráchtála don alcól de 25% AbV agus níos airde. Tá seo gan athrú ón Chód roimhe seo. Bhí an ABFI/IBEC den tuairim gur cheart cumarsáid tráchtála do na táirgí seo a cheadú sa bhealach céanna agus catagóirí alcól eile agus de réir an ábhair chéanna agus de réir na rialachán céanna maidir le suíomh. Thug Údarás Craolacháin na hÉireann faoi deara nár tugadh cead chun na táirgí seo a fhógrú ar sheirbhísí craolacháin na hÉireann do níos mó ná 20 bliain. Ina theanta sin, bheadh saoráil ar an riail seo gan chothromaíocht leis an gcomhthéacs reachtaíochta reatha, ina bhfuil ionadaithe poiblí ag bogadh i dtreo srianta níos mó ar chumarsáid tráchtála alcóil. Shocraigh Údarás Craolacháin na hÉireann, mar sin, an riail a choinneáil mar a moladh sa Chód dréachtaithe.

Tagairtí teagmhasacha do bhrandaí alcóil

Sa Chód dréachtaithe, bhí an cosc ar chumarsáid tráchtála do dheochanna alcóil le AbV níos mó ná 25% i riail 11.3 soiléir agus tagairtí teagmhasacha a dhíolmhú maidir lena leithéid de dheochanna alcóil, nuair atá brandaí alcóil dá leithéid bainteach le himeacht, mar shampla. Chuir an AAI in iúl imní nach bhfuil an chumarsáid tráchtála d'imeachtaí/ gníomhaíochtaí a bhfuil urraitheoir alcóil ceangailte leo ag dul leis na rialacha níos srianta maidir le halcól agus go bhféadfadh siad dul timpeall ar na rialacha seo. Tá Údarás Craolacháin na hÉireann den tuairim go bhfuil sé dlísteach a leithéid d'imeachtaí/gníomhaíochtaí a fhógrú, mar sin féin, is fiú roinnt rialachán a chur in áit chun cinntiú go gcloítear le spiorad an Chóid. Ar an mbunús seo, cuireadh riail 11.4 leis an gCód, a shonraíonn mar seo a leanas:

"Cheadaítear cumarsáid tráchtála d'imeachtaí nó gníomhaíochtaí a bhfuil urraíocht alcóil acu. Is féidir tagairt a dhéanamh d'urraitheoir na himeachta nó na gníomhaíochta agus táirge(táirgí) an urraitheora sa chumarsáid tráchtála ach ní bheidh sé níos feiceálaí ná an imeacht nó gníomhaíocht á chur chun cinn."

Mhol an AAI gur cheart caitheamh le cumarsáid tráchtála níos leithne ná deochanna alcóil a chur chun cinn, cuir i gcás ollmhargaí nó siopaí áise, sa bhealach céanna agus an chumarsáid tráchtála sin atá dírithe ar dheochanna alcóil amháin. Ní fhéachann Údarás Craolacháin na hÉireann ar an gcineál seo cumarsáid tráchtála ar nós go bhfuil sé don ollmhargadh agus ní don bhranda nó déantúsóir alcóil. Tá claonadh ag nádúr na cumarsáide tráchtála seo do léiriú fíorasach den táirge agus a phraghas in iarracht ag an ollmhargadh chun custaiméirí a tharrangt dá ghrósaeireacht ar fad agus táirgí eile. Ní raibh ábhar imní ar bith leis an gcumarsáid tráchtála seo san athbhreithniú ar an gCód. Ar an mbunús seo, ní dhearnadh aon athruithe don roinn seo den Chód.

Urraíocht ar chláracha spóirt

Mhol an AAI nár cheart cead a thabhairt do chomórtais le hurraitheoirí alcóil le linn cláracha spóirt. Ní cheadaíonn riail 11.5 urraíocht alcóil ar chláracha spóirt agus baineann seo le comórtais urraithe freisin, ach ní deirtear go soiléir é. Cuireadh foclaíocht leis an riail 11.5 chun seo a shoiléiriú. Cuireadh tuilleadh foclaíochta leis chun an téarma 'solus/whistle breaks' a mhíniú nach dtuigeadh mórán taobh amuigh den earnáil fógraíochta. Cuirtear béim ar na hathruithe sa téacs i gcló iodálach thíos:

Ní cheadaítear " urraíocht alcóil ar chláracha spóirt agus feasachán spóirt, comórtais taobh istigh de cláracha spóirt san áireamh". Ní cheadaítear spotaí fógraíochta 'solus/whistle breaks' do bhrandaí alcóil le linn cláracha spóirt. Tuigtear iad seo mar spotaí fógraíochta iargúlta nó indibhidiúil roimh ghnáthshosanna fógraíochta ag clúdach leath-ama nó lán-ama ar imeacht spóirt."

Ag foilsíú liostaí cláracha nach bhfuil cumarsáid tráchtála alcóil orthu

Thug an IBI faoi deara go bhfuil san áireamh le riail 11.8 riachtanas breise ar an gcód cleachtais, ag cur dualagas ar chraoltóirí liosta na gcláracha a fhoilsiú ar a láithrén gréasáin aitheanta mar chlár nach bhfuil cumarsáid tráchtála alcóil air. Mhol an IBI gur chéim gan ghá seo, a chuireann ualach riaracháin ar an earnáil raidió agus nach bhfuil tairbhe mór i gceist leis. Tar éis a mhachnaimh, dúirt Údarás Craolacháin na hÉireann go bhfuil gá ag craoltóirí faoi láthair na liostaí seo a dhéanamh faoin gcód cleachtais agus níor aontaigh sé gur ualach riaracháin é liostaí ar láithrén gréasáin. Is é tairbhe an fhoilseacháin ná an trédhearcacht agus soiléireacht don phobal ar na cláracha nach bhfuil cumarsáid tráchtála alcóil orthu. Ar an mbunús seo, choinnigh Údarás Craolacháin na hÉireann an riail seo mar atá molta sa Chód dréachtaithe.

4.12 Earraí Míochaine agus Gléasanna Leighis

Istigh leis an gCód tá rialacha ar leith do tháirgí míochaine de bharr go bhfuil a leithéid de tháirgí rialaithe go dian ag an leibhéal Eorpach agus Éireannach. Ina theannta sin, aithníonn an Cód go bhfuil rioscaí áirithe ag baint le bolscaireacht ar ghléasanna leighis agus tá rialacha ar leith de dhíth chun a leithéid de bholscaireachtaí a rialú.

Sa Chód dréachtaithe don chomhairliúchán, bhain an roinn seo le cumarsáid tráchtála do tháirgí míochaine. Mhol Eagraíocht Leighis na hÉireann (IMO) gléasanna leighis a chur sa roinn seo mar caithfear ceadúnais a thabhairt do na ghléasanna seo ag Údarás Rialaitheach Táirgí Sláinte (HPRA) agus tá fógraíocht dóibh de réir cóid iompair tionsclaíocha cosúil le táirgí leighis. Ar an mbunús seo, rinneadh nuashonrú ar an roinn seo den Chod chun moladh an IMO a léiriú. Ina theannta sin, bhí dhá athrú eile ann ag teacht as an gcomhairliúchán, maidir le r-thoitíní agus táirgí míochaine a ofráladh saor in aisce.

R-thoitíní

Sa chomhairliúchán, dúirt líon páirtithe leasmhara go mbeadh sé úsáideach tagairt a dhéanamh don chosc ar chumarsáid tráchtála do r-thoitíní agus coimeádáin athlíonta sna ranna cuíthe den Chód. Dúirt Údarás Craolacháin na hÉireann gur shoiléirigh an t-athbhreithniú ar an gCód a bhí ann roimhe seo mian pháirtí leasmhar do shoiléireacht níos mó maidir le r-thoitíní. Mar sin, leasaíodh riail 12.3 mar a fheictear san fhoclaíocht i gcó iodálach thíos chun na cásanna a shoiléiriú ina mbeadh cumarsáid tráchtála do r-thoitíní agus coimeádáin athlíonta ceadaithe.

Tá cumarsáid tráchtála do gach táirge leighis eile incheadaithe amháin nuair atá na táirgí seo ag brath ar údarú margaióchta nó teastas clárúcháin d'úsáid thraidisiúnta nó cláraithe/teastas ag údarás inniúil cuí. Ceadaitar cumarsáid tráchtála do r-thoitíní agus coimeádáin athlíonta nuair is táirgí míochaine nó gléasanna leighis atá i gceist, is é sin, tá siad ag dul le (1) riachtanas údaruithe a bhaineann le táirgí leighis d'úsáid daonna (faoi Threoir 2001/83/EC) nó (2) na riachtanais maidir le gléasanna leighis (faoi Threoir 93/42/EEC).

Táirgí míochaine a ofráltar saor in aisce

Leagann riail 12.7 den Chód amach réimse ábhar nach gceadaítear i gcumarsáid tráchtála do tháirgí míochaine agus gléasanna leighis. Mhol an HPRA go mbeadh sé cuí don Chód dul i ngleic le bolscaireachtaí/ofrálacha do tháirgí míochaine sa riail seo. Ní cheadaíonn rialachán sa réimse seo táirgí míochaine a thabhairt do chustaiméirí saor in aisce, maidir le hofráil bolscaireachta. Shocraigh Údarás Craolacháin na hÉireann foclaíocht a chur isteach le riail 12.7(s) mar atá i gcló iodálach thíos:

Ní chuirfear cumarsáid tráchtála do tháirgí míochaine agus gléasanna leighis an t-ábhar seo leis:

(s) tagairtí d'ofráil ar shampla saor de tháirge míochaine do chustaiméir mar chuid de bholscaireacht.

4.13 Cóireálacha agus Seirbhísí Leighis, an tsíciatracht, an tsíciteiripe agus an chomhairleoireacht san áireamh

Aithníonn an Cód go n-éilíonn na rioscaí ar leith bainteach le cumarsáid tráchtála do chóireálacha agus seirbhísí leighis rialacha ar leith cun leasa an phobail a chosaint.

Sa Chód dréachtaithe a rinneadh comhairliúchán air, bhí gléaanna leighis sa roinn seo, ach mar a míníodh ní ba luaithe, bogadh iad seo don roinn roimhe seo a dhéileálann le táirgí míochaine. Ina theannta sin, mhol an IMO síciatracht, sícriteiripe agus comhairleoireacht a chur isteach mar chóireálacha agus seirbhísí leighis, ar an mbunús go bhfuil speisialtóirí leighis agus sa tsíciatracht rialaithe ag an gComhairle Leighis agus caithfidh cumarsáid comhlíonadh leis an *Lámhleabhar ar Iompar Proifisiúnta agus Eiticí ag Dochtúirí Leighis Cláraithe*. Ina theannta sin, mhol an tAire Sláinte le deireanas comhairleoirí agus sícriteiripeoirí sa liosta le bheith rialaithe faoin Acht um Ghairmithe Sláinte agus Cúraim Shóisialaigh 2005 agus beidh cumarsáid bainteach le seirbhísí comhairleoireachta agus sícriteiripe de réir an chód iompair an eiticí cosúil le gairmithe sláinte agus cúraim shóisialaigh eile rialaithe faoin Acht. Ar an mbunús seo, bhí Údarás Craolacháin na hÉireann sásta an Cód a leasú dá réir.

Mhol an IMO go láidir go gcinnteodh an Cód nach mbeadh ar míthreoir ag eolas maidir le eifeachtúlacht cóireálacha leighis traidisiúnta nó cóireálacha comhlántacha nó cóireálacha ailtéarnacha. Moladh freisin gur cheart go mbeadh eolas faoi sheirbhísí leighis fíor agus inchruthaithe, nár cheart éilimh bhréagacha a dhéanamh nó an póintinseal a bheith ag súil le toradh míréalaíoch. Tá Údarás Craolacháin na hÉireann den tuairim go dtéitear i ngleic leis na hábhair inní seo i rialacha na ranna seo, sna forálacha de *Phrionsabal 1: Dílíthiúil, Macánta, Uasal agus Fírinneach* agus i riail 4.1 a chuireann cosc ar chumarsáid tráchtála míthreorach. Mar sin, ní dhearnadh a thuilleadh athruithe don roinn seo den Chód.

4.14 Cóireálacha Cosmaideacha, Táirgí agus Seirbhísí

Leagann an roinn seo den Chód amach srianta ar leith ar bholscaireacht ar chóireálacha cosmaideacha agus seirbhísí. Baineann siad seo le táirgí cúram cnis agus fiacla, i measc cinn eile, agus le cóireálacha agus cleachtas eile cuir i gcás máinliacht chosmaideach. Tá srianta breise i gcás na máinliachta cosmaidí mar gheall ar na rioscaí áirithe a bhaineann le bolscaireacht ar an gcineál seo seirbhísí.

Bhí páirtithe leasmhara sásta go ginearálta leis na rialacha sa roinn seo mar atá molta sa Chód dréachtaithe agus a chuaigh os comhair comhairliúcháin phoiblí agus bhí díreach athrú beag amáin ar riail 14.6. Leagann an riail seo amach an cineál ábhair nach gceadaítear i gcumarsáid tráchtála a bhaineann le cóireálacha, táirgí agus seirbhísí cosmaideacha. Chuir an HPRA in iúl ábhar inní maidir le heilimintí den riail a bhaineann le feabhsúchán sláinte nó an éifeacht ar shláinte mar go bhféadfadh sé cosc a chur ar chumarsáid tráchtála do thaos fiacla agus folcadh béil a úsáidtear chun gingibhíteas a sheachaint nó lóis ghréine a thugann cosaint ón ngrian. Ní raibh sé ar intinn an Údaráis cosc a chur ar chumarsáid tráchtála do na táirgí seo agus, mar sin, chuir siad foclaíocht le riail 14.6 (h) chun seo a chheadú. Tá an leasú i gcló iodálach thíos.

"Ní bheidh ábhar i gcumarsáid tráchtála do chóireálacha cosmaideacha, táirgí agus seirbhísí: a thugann le fios go bhféadfadh éifeacht a bheith ar shláinte an damhna gan chóir, táirge nó seirbhís chosmaideach a úsáid (ní chuireann seo cosc ar éilimh inchruthaithe agus substainteacha a

bhaineann le galarchosc ag baint úsáide as táirgí cosmaideacha, m.sh. lobhadh fiacla, gingibhíteas nó damáiste cnis de bharr na gréine)."

4.15 Hiopnóis, Hipniteiripe agus seirbhísí cosúil leo

Baineann an roinn seo le Cód a leagann amach rialacha do chumarsáid tráchtála ar hiopnóis, hipniteiripe agus seirbhísí cosúil leo. Sa Chód dréachtaithe, clúdaíonn an roinn seo síciatracht, síciteiripe agus comhairleoireacht, mar sin féin, mar atá sonraithe thuas, bogadh seo do roinn 13 den Chód a dhéileálann le cóireálacha agus seirbhísí leighis. Bhí páirtithe leasmhara sásta leis na rialacha mar a bhí molta agus níl aon aithrú ar an roinn seo den Chód.

4.16 Bia, Cothúchán agus Sláinte

Aithníonn na 10 rialacha faoi cheanteideal an Chóid gur cheart don fhógraíocht ar tháirgí bua agus do tháirgí agus seirbhísí ag déanamh éilimh sláinte agus cothúcháin a bheith fíreannach agus freagrach. Síolraíonn na rialacha, don chuid is mó, ó reachtaíocht Éireannach agus Eorpach. Sa Chód dréachtaithe a chuaigh don chomhairliúchán, bhí níos mó sonraí sa roinn seo ná sa Chód roimhe seo. Ba é an aidhm ná soiléireacht ní ba mhó a thabhairt do pháirtithe leasmhara sa réimse seo, a shíolraigh as mar ábhar imní san athbhreithniú ar an gCód roimhe seo.

Bhí páirtithe leasmhara sásta go ginearálta tuilleadh rialacha níos sonrúla a fheiceáil sa roinn seo den Chód agus a leathnú chun cothúchán agus sláinte, chomh maith le bia a chlúdach. Fuarthas go leor aiseolais agus tuairimí ó go leor páirtithe leasmhara maidir le riail 16.10 maidir le sail ard, siúcra agus salann (HFSS), mar sin féin, mar a tugadh faoi deara sa doiciméad comhairliúcháin, tá sé ar intinn ag Údarás Craolacháin na hÉireann athbhreithniú a dhéanamh ar fhorálacha maidir le bia HFSS agus athbhreithniú á dhéanamh ar an gCód Ginearálta maidir le Cumarsáid Tráchtála do Leanaí.

Thug an Grúpa Díl um Bheathú Leanaí in Éirinn (BFLGI) le fios gur cheart riail 16.9 a athrú. Cuireann an riail ar chumarsáid tráchtála do fhoirmle leanaí (foirme do leanaí ar aois 6 mhí nó níos mó iad) comhlíonadh le reachtaíocht chuí agus cosc a chur ar an moladh go bhfuil a leithéid d'fhoirmle níos fearr ná cothú cíche. Mhol an BFLGI gur cheart cosc a chur ar chumarsáid tráchtála do fhoirmle leanaí mar go bhfuil na táirgí seo costasach agus gan ghá agus tá sé mí-eiticiúil bia a chur chun cinn a chuirfeadh deacrachtaí airgid ar theaghlach gan chúis. Agus machnamh á dhéanamh ar an aighneacht seo, dúirt Údarás Craolacháin na hÉireann nár shoiléirigh an t-athbhreithniú ar an gCód ábhar imní ón phobal maidir leis na táirgí seo agus níl aon reachtaíocht nó rialachán chun go gcosnófaí an lucht féachana ó chumarsáid tráchtála ar fhoirmle leanaí. Mar sin, shocraigh Údarás Craolacháin na hÉireann riail 16.9 a choinneáil mar atá curtha ar fáil sa Chód dréachtaithe.

Rinne an tÚdarás leasú amháin ar roinn seo den Chód. Mhol an HPRA foráil gur cheart do chumarsáid tráchtála do bhia a dhéanann éilimh míochaine comhlíonadh leis an roinn den Chód a dhéileálann le táirgí míochaine. Bhí Údarás Craolacháin na hÉireann sásta an fhoráil seo a thabhairt agus tá an fhoclaíocht a cuireadh le riail 16.1 léirithe i gcló iodálach thíos.

"Beidh eolas ar bhia i gcumarsáid tráchtála cruinn, soiléir agus sothuigte agus ní mhítheoróidh sé maidir le tréithe an bhia, éifeachtaí bia nó airíonna nó airíonna míochaine a cheangal le bia. Ní bheidh eolas ar bhia á cheangal le aon bhia a chosnaíonn, a chóiríonn nó a leighisíonn galar daonna nó a thagraíonn do leithéid d'airíonna, de réir maolaithe tugtha ag dlí Eorpach bainteach le huiscí mianra nádúrtha agus bia do úsáidí ar leith cothúcháin. tá cumarsáid tráchtála a éilíonn éilimh míochaine do bhia ceadaithe nuair atá a leithéid de bhia aitheanta mar tháirge leighis agus comhlíonann an chumarsáid sin le roinn 12 den Chód - Táirgí Míochaine agus Gléasanna Leighis."

4.17 Cóireálacha, Táirgí agus Seirbhísí Tanúcháin

Cuireann na rialacha faoin roinn seo fógraí, urraíocht agus cineálacha eile cumarsáid tráchtála do chóireálacha, táirgí agus seirbhísí tanúcháin cur chuige freagrach a thabhairt agus eolas á chur ar an bpobal faoina seirbhísí. Ba cheart go mbeadh sé soiléir don lucht féachana/éisteachta conas a thiocfas as an gcóireáil táirge nó seirbhís laghdú nó cothabháil meáchan agus ní féidir leis na bolscaireachtaí aiste bia ceart a leanúint.

Ina aighneacht, ghairm an IMO do fhógraíochtaí do chóireálacha, táirgí agus seirbhísí tanúcháin a bheith níos crinne agus inchruthaithe le fianaise eolaíoch soiléir. Tá Údarás Craolacháin na hÉireann den tuairim go soláhraíonn na rialacha sa roinn seo agus an prionsabal gur cheart do chumarsáid tráchtála a bheith macánta, uasal agus fíreannach maidir leis seo. Seachas sin, bhí na páirtithe leasmhara sásta go ginearálta leis na rialacha sa roinn seo agus níl aon athrú ar na rialacha sa Chód dréachtaithe a tugeadh don chomhairliúchán.

4.18 Áiseanna chun stop a chur le Tobac a Chaitheamh

Is éard is áiseanna chun caitheamh tobac a stopadh ná táirgí agus seirbhísí a chuidíonn le daoine sin a dhéanamh. Ceadáíonn na rialacha sa roinn seo do chumarsáid tráchtála don chineál seo táirgí a fhad is nach ndéanann siad éilimh go mbainfidh siad seo amach gan úsáid féinsmacht an duine.

Sa chomhairliúchán seo, mhol an HPRA sa roinn seo den Chód gur cheart coinníollacha a thagrú nuair a cheadaítear do chumarsáid tráchtála do r-thoitiíní. San athbhreithniú ar an gCód roimhe seo, tháinig seo chun solais mar ábhar a raibh na páirtithe leasmhara ag iarraidh níos mó soiléireachta. Mar sin, shocraigh Údarás Craolacháin na hÉireann riail nua a thabhairt ag 18.3 chun sin a dhéanamh, mar seo a leanas:

"Ceadáitar cumarsáid tráchtála do r-thoitiíní agus coimeádáin athlíonta nuair is táirgí míochaine nó gléasanna leighis atá i gceist, is é sin, tá siad ag dul le (1) riachtanas údaruithe a bhaineann le táirgí leighis d'úsáid daonna (faoi Threoir 2001/83/EC) nó (2) na riachtanais maidir le gléasanna leighis (faoi Threoir 93/42/EEC). Comhlíonfaidh an chumarsáid tráchtála leis na rialacha i roinn 12 den Chód seo - Táirgí Míochaine agus Gléasanna Leighis. Áit a éilíonn na táirgí seo as cuidiú le daoine caitheamh tobac a stopadh, beidh roinn 18 den chód seo bainteach."

4.19 Seirbhísí agus Táirgí Airgeadais

Cinntíonn na rialacha sa roinn seo cumarsáid tráchtála nach mítheoraíonn seirbhísí agus táirgí airgeadais nó nach bhfágann siad eolas tábhachtach amach don lucht féachana/éisteachta. Tá an cineál seo cumarsáid tráchtála rialaithe ag Banc Ceannais na hÉireann freisin.

Seachas craoltóirí raidió, bhí na páirtithe leasmhara sásta leis na rialacha mar atá molta sa Chód dréachtaithe. Ní raibh athrú ar bith ar na rialacha molta ach chuir Údarás Craolacháin na hÉireann riail bhreise leis ag 19.3. Baineann an riail le ráitis rialaithe éigeantacha ar fhógraí raidió do sheirbhísí agus táirgí airgeadais.

Cuireann Banc Ceannais na hÉireann ar eitinis rialaithe eolas tábhachtach a chur isteach i gcorp lárnach na fógraíochta agus ag luas a dhéanann éasca é don éisteoir a thuiscint. Déanann Wireless Group Ireland agus an IBI go gcuireann seo an raidió faoi mhíbhuntáiste i gcomparáid le hardáin eile

mar is ceart an chuid rialaithe den chóip fhógraíochta a léamh amach in áit é a chur i láthar go físiúil. Dar le Banc Ceannais na hÉireann, cuid lárnach de chosaint custaiméirí é táirge nó seirbhís tráchtála é an fhógraíocht mar d'fhéadfaí rioscaí a bheith i gceist mura bhfuil táirgí agus seirbhísí curtha i láthair sa bhealach ceart don tomhaltóir. Ina theannta sin, ní bhainfí príomhmhandáid an Bhanc Cheannas amach chun tomhaltóirí a chosaint dá ligfeadh sé do fhógraíocht raidió a dhéanamh ar bhealach difriúil ná cineálacha eile fógraíochta. Mar sin, fanann riachtanais Chóid an Bhainc gan athrú.

Sa chomhairliúchán, d'aithin Wireless Group Ireland agus an IBI an riachtanas maidir le ráitis rialaithe éigeantacha, ach mhol siad seo a bhaint ón am ceadaithe fógraíochta. Aithníonn Údarás Craolacháin na hÉireann go soláthraíonn na ráitis seo eolas tábhachtach do lucht éisteachta maidir leis na seirbhísí agus táirgí airgeadais fógraithe, ach nach bhfuil nádúr tráchtála acu. Dúirt Údarás Craolacháin na hÉireann gur féidir an t-idirdhealú idir an t-eolas seo agus an teachtaireacht thráchtála aithint go soiléir i gcumarsáid tráchtála don raidió, ach ní chomh soiléir don teilifís, nuair atá a leithéid d'eolas i bhfoirm fhísiúil de ghnáth, a chuirtear os cionn na teachtaireachta tráchtála. Ar an mbunús seo, bhí Údarás Craolacháin na hÉireann den tuairim go bhféadfaí ráitis rialacháin a bhaint den mhéid ama ceadaithe don fhógraíocht do chumarsáid tráchtála ar an raidió. Shocraigh Údarás Craolacháin na hÉireann riail 19.3 den Chód a thabhairt isteach chun seo a éascú, mar seo a leanas:

"Comhlíonfaidh ráitis nochtadh eolais rialacháin éigeantacha agus ráitis rabhaidh i gcumarsáid tráchtála do na seirbhísí agus táirgí airgeadais leis an Chód seo ach ní bheidh am ceadaithe fógraíochta i gceist leo. Beidh sé soiléir do na héisteoirí gur chuid den chumarsáid tráchtála iomlán iad na ráitis seo do sheirbhís nó táirge airgeadais ach ní bheidh sna ráitis aon ábhar a bhféachtar air mar fhógraíocht."

4.20 Gealltóireacht

Clúdaíonn an roinn seo cumarsáid tráchtála do gach cineál gealltóireachta, geallchur, cearrbhachas, crannchuir agus cluiche stuara siamsaíochta. Tá gealltóireacht ar bhealach freagrach go sóisialta mar riachtanas maidir leis na rialacha seo faoin cheannteideal seo. Ina theannta sin, cuireann na rialacha san áireamh reachtaíocht agus rialachán eile curtha in áit don Chrannchur Náisiúnta agus ról an rialaitheora den Chrannchur Náisiúnta agus caighdeáin á socrú do bholscaireacht ar na crannchuir.

Chuir na páirtithe leasmhara fáilte roimh leathnú ar na rialacha a bhaineann leis an ngealltóireacht agus ní amháin seirbhísí geallchurtha, mar a bhí sa Chód roimhe seo. Bhí cuid mhaith de na páirtithe leasmhara den tuairim gur cheart don Chód tagairt a dhéanamh don Bhille um Smacht Gealltóireachta 2013, mar sin féin, de bharr nach bhfuil an reachtaíocht achtaithe fós, bhí Údarás Craolacháin na hÉireann den tuairim go mbeadh sé róluath a fhorálacha a chur san áireamh. Mhol an Cumann Teaghlaigh agus na Meáin (FMA) go bhféadfadh sé a bheith úsáideach rialacha níos déine a chur ar chumarsáid tráchtála do ghealltóireacht ar shlí an chasino, de bharr an drochthionchair as andúil ghealltóireachta, mar sin féin, níl aon aighneachtaí ar leith dá leithéid de rialacha.

Ba é an príomh-athrú ar an roinn seo den Chód ná riail 20.3, mar sin féin, cuireadh san áireamh aighneachtaí maidir le rialacha 20.2, 20.4 agus 20.6 mar atá sonraithe thíos.

An Crannchur Náisiúnta agus crannchuir eile

Leagann riail 20.3 rialacha amach ar na srianta ar chumarsáid tráchtála do chrannchuir náisiúnta. Mhol an Roinn Díl agus Cirt agus Comhionannais gur cheart go mbeadh an riail seo ní ba shoiléire, ag rá nach bhfuil an chumarsáid tráchtála ceadaithe do chrannchuir gan cheadúnas, cé gur lorg an IBI, UTV Éireann agus Wireless Group Ireland soiléireacht ar Radio Bingo a cheadaítear faoin Chód. Rinne

Údarás Craolacháin na hÉireann athfhoclaíocht ar riail 20.3 mar seo a leanas chun seo a chur san áireamh:

"Ceadaítear cumarsáid tráchtála don Chrannchur Náisiúnta agus crannchuir eile ar a mbronnadh ceadúnais ag an údarás cumasach cuí (m.sh. biongó carthanachta). Comhlíonfaidh an chumarsáid tráchtála seo leis an gCód Cleachtais Cumarsáid Mhargaíchotha, Fógraíocht agus Bolscaireacht, glactha rialaitheoir an Chrannchur Náisiúnta, mar is cuí agus le rialacha 20.5 agus 20.6 de roinn an Chóid. Ní cheadaítear cumarsáid tráchtála d'aon chrannchuir eile."

Oibríochtaí cianda geallghlacadóireachta

Tosaíodh ar riail 20.2 chun cosc a chur ar chumarsáid tráchtála do gheallghlacadóirí cianda (m.sh. geallghlacadóirí ar líne) oibriú gan cheadúnas ceart, i ndiaidh achtú ar an Acht Geallghlacadóireachta (Leasú) 2015. Bhí páirtithe leasmhara sásta le teacht na rialach seo, mar sin féin, d'iarr roinnt ar níos mó soiléireachta don téarma 'oibríocht chianda gheallghlacadóireachta'. Tugadh sainmhíniú in Aguisín 2 den Chód mar seo a leanas:

"Is oibríochtaí iad seo ag déanamh gnó geallghlacadóireachta trí mheán leictreonach, an t-idirlíon, guthán nó Teileagrafaíocht (más Teileagrafaíocht gan sreang nó nach ea) ina measc."

Spreagadh chun gealltóireacht a dhéanamh agus ofrála bolscaireachta

Srianaíonn riail 20.4 ábhar ar chumarsáid tráchtála don ghealltóireacht go eolas fíorasach agus ní cheadaíonn sé bolscaireachtaí, lascaíní nó spreagadh chun gealltóireachta. Mhol Wireless Group Ireland, Betway agus UTV Éireann bealaí éagsúla chun an riail seo a dhéanamh níos saoire. Agus iad seo curtha san áireamh, dúirt Údarás Craolacháin na hÉireann nach raibh aon chúrsaí ag baint leis an riail seo san athbhreithniú ar an gCód, seachas aighneacht chun athrú a dhéanamh ar "spreagadh chun gealltóireachta" go "spreagadh díreach chun gealltóireachta" de bharr gur chumarsáid tráchtála gach cineál spreagadh. Ní raibh aon ghairm ón phobal do rialú níos saoire maidir le gealltóireacht tráchtála don ghealltóireacht. Ina theannta sin, tá an Roinn Dlí agus Cirt agus Comhionannais sásta go bhfuil na rialacha seo cuí agus go n-ofrálaíonn siad cosaint chuí don phobal. Ar an mbunús seo, choinnigh Údarás Craolacháin na hÉireann an riail ar an tslí chéanna agus sa Chód dréachtaithe a chuaigh don chomhairliúchán poiblí.

Ag Cosaint Leanaí

Dúirt an Roinn Dlí agus Cirt agus Comhionannais agus Cumann Cearbhachais agus Fóillíochta na hÉireann (GLA) nach bhfuil aon shrianta ama ar chumarsáid tráchtála don ghealltóireacht agus mhol an cumann am craoltóireachta do dhaoine fásta 9 a chlog san oíche. Dúirt Údarás Craolacháin na hÉireann go gcuireann rialail 20.6 cosc ar chumarsáid tráchtála don ghealltóireacht ina bhfuil ábhar dírithe go mór ar leanaí nó a craoltar timpeall am cláracha leanaí. Tá Údarás Craolacháin na hÉireann den tuairim go n-ofráilann an rialail seo cosaint chuí do leanaí, chomh maith le srianta eile sa roinn seo den Chód. Shocraigh Údarás Craolacháin na hÉireann nach raibh gá leis an gCód a athrú.

4.21 Seirbhísí Teileachumarsáide ar Ard-Ráta

Déileálann na rialacha sa roinn seo le cumarsáid tráchtála ar an bhfón, téacs agus seirbhísí Teileachumarsáide eile a chosnaíonn níos mó ná gnáthghlao gutháin nó ríomhphost. Rialaítear an cineál seo cumarsáide ag an rialaitheoir Teileachumarsáide ComReg, a leagann amach rialacha ar cheart cloí leo. Istigh le rialacha an Chóid seo tá riachtanas ginearálta chun cinntiú go bhfuil cumarsáid tráchtála faoin ceanteideal seo dlíthiúil agus macánta. Bhí páirtithe leasmhara sásta leis an roinn seo den Chód agus níor moladh aon rialacha nua nó athruithe. Fanann na rialacha mar a bhí sa Chód dréachtaithe a tugadh don chomhairliúchán.

4.22 Daoine Feasa, Seirbhísí Síceacha, srl

Tá sé de rún ag na rialacha faoin cheanteideal seo rialú a dhéanamh ar an bhfáistineacht, seirbhísí síceacha agus seirbhísí a bahineann leis sin a ofráltar mar shiamsaíocht. Níl cead ag indibhidiúil nó comhlachtaí a éilíonn gur féidir leo an todhchaí a thuar nó teagmháil a dhéanamh le daoine básaithe nó seirbhísí cosúil leis sin, fógraíocht a dhéanamh. Dúirt páirtí leasmhar amháin, an Cumann Teaghlaigh agus na Meáin (FMA), nach bhfuil cumarsáid tráchtála ar fháistineacht, seirbhísí síceacha srl., inghlactha fiú nuair atá cuma na siamsaíochta ar an tseirbhís. Dúirt Údarás Craolacháin na hÉireann nár ardaíodh ábhar imní maidir leis seo san athbhreithniú ar an gCód roimhe seo agus níor ardaigh páirtithe leasmhara eile aon imní maidir leis seo. Creideann Údarás Craolacháin na hÉireann gur féidir leis na seirbhísí seo fógraíocht a dhéanamh a fhad is a chloíonn siad leis na rialacha sa roinn seo agus na prionsabail agus na rialacha a bhaineann le gach cumarsáid tráchtála. Shocraigh Údarás Craolacháin na hÉireann nach raibh gá le hathrú a dhéanamh sa roinn seo den Chód.

Aguisín 1

**Cód Ginearálta maidir le Cumarsáid tráchtála de
chuid Údarás Craolacháin na hÉireann (Márta
2017)**